

Nämndernas verksamhetsberättelser

2023-01-01 – 2023-08-31

Innehållsförteckning

Kommunfullmäktige.....	3
Överförmyndare.....	5
Revision.....	6
Kommunstyrelse.....	8
Kommunledningsförvaltning.....	8
Hr- och arbetsmarknadsförvaltning	13
Bygg- och miljönämnd.....	16
Teknik- och griftegårdsnämnd	19
Kultur- och fritidsnämnd.....	26
Barn- och utbildningsnämnd	31
Socialnämnd	35
Tranås Stadshus AB.....	39
Tranås Energi AB.....	40
AB Tranås bostäder	43

Kommunfullmäktige

Verksamhetsområde

Kommunfullmäktige är det högsta beslutande politiska organet i Tranås kommun, med det yttersta ansvaret för den kommunala verksamheten. Genom reglementen delegerar kommunfullmäktige beslutanderätt till kommunens nämnder.

Kommunfullmäktige väljs av invånarna vart fjärde år, samtidigt som riksdags- och regionval hålls. Fullmäktige fattar viktiga beslut i frågor som rör kommunens organisation, ekonomi, övergripande planer, val till nämnder samt vad dessa nämnder ska arbeta med. Alla är välkomna att lyssna på kommunfullmäktiges sammanträden. Plats, tid och aktuella ärenden annonseras alltid i förväg på kommunens hemsida.

Inom kommunfullmäktiges budget hanteras även verksamheterna; valnämnd, partistöd, landsbygdsråd och demokratikommitté.

Verksamheterna överförmynderi och kommunrevision hanteras av utsedda ordförande som är ansvariga dessa två verksamhetsområden.

Viktiga beslut och händelser under året

Fullmäktige har beslutat att godkänna AB Tranås bostäders förvärv av fastigheten där förskolan Nötskrikan inryms samt Kungsbacken 3:6 och Röhälla 5:29. På februarimötet fick ledamöterna information om Granelundsskolan, från projektstadiet till byggstart, samt att Tranås bostäders investering av Granelundsskolan beslutades. Fullmäktige fick också information av Mattias Josefsson, vd för Europakorridoren, och Per Hellqvist från Regional Utveckling Jönköpings län om Sveriges behov av nya stambanor. En reviderad biblioteksplan för 2023 antogs. Enligt bibliotekslagen ska varje kommun ha en plan som beskriver kommunens samlade biblioteksverksamhet.

På fullmäktiges möte i mars informerade bygg- och miljöchef, park- och griftegårdschef, tf upphandlingschef samt avfallschef om kommunens klimatarbete. På mötet beslutades även om tilläggsbudget för innevarande år 2023.

På sammanträdet i maj godkände fullmäktige kommunkoncernens årsredovisning för verksamhetsåret 2022 och gav styrelser och nämnder ansvarsfrihet. Då antogs även en revidering av kommunstyrelsens och samtliga nämnders reglementen.

På kommunfullmäktiges sammanträde i augusti beslutades om en ny arbetsordning för mandatperioden 2022-2026.

Målsättning för verksamhetens kvalitet

Kommunfullmäktige följer upp nämndernas och kommunstyrelsens arbete för inriktning mot tillväxt.

Mål och indikationer

<i>Målområde</i>	<i>Nämndmål</i>	<i>Indikator</i>	<i>Målvärde år 2023</i>	<i>Utfall 2023-08-31</i>
God ekonomisk hushållning	Soliditeten ska uppgå till minst 20 procent inklusive ansvarsförbindelse som pensionsskuld	Soliditet om minst 20 procent	20 procent	39,7 procent
God ekonomisk hushållning	Årets resultat ska under en treårsperiod uppgå till minst 2% av skatteintäkter och generella bidrag	Resultat i % av skatteintäkter och generella bidrag i snitt på tre år (2021-2023)	2,0 procent	3,13 procent
God ekonomisk hushållning	Vid konflikt mål eller medel är det medel som gäller	Efterlevnad av budgetramar	Budget i balans	5 av 7 nämnders prognos är budget i balans
Befolkningsökning: 25 000 invånare till år 2040	Antalet kommuninvånare i åldersgruppen 30 - 50 år ska öka	Antalet kommuninvånare i åldersgruppen 30 - 50 år ; 20201231 är antalet 4 266	Ökning	2023-06-30 = 2023-03-31 = 4 301 st (2022-12-31= 4 294)
Befolkningsökning: 25 000 invånare till år 2040	Arbetslösheten hos kommuninvånare i åldersgruppen 30 - 50 år ska minska	Arbetslösheten hos kommuninvånare i åldersgruppen 30 - 50 år;	Minskning	2023-07-31=5,1 % 2023-04-30 = 5,4% (2022-12-31 = 6,0%, 2021-12-31 7,8%)
Befolkningsökning: 25 000 invånare till år 2040	Andelen kommuninvånare i åldersgruppen 30 - 50 år ska öka	Andelen kommuninvånare i åldersgruppen 30 - 50 år; 20201231 är det totalt 18 903 invånare vilket ger en andel på 22,6 %	Ökning	2023-06-30=18 828 2023-03-31= 4 301/18 788= 22,9% (2022-12-31= 4 294/18 804 = 22,8 %)

Förvaltningens styrning mot inriktning mot tillväxt

Fullmäktige har beslutat om fyra fokusmål för att få positiva effekter för kommunens invånare genom exempelvis att få fler ungdomar att välja högre utbildning, minska arbetslösheten bland utrikesfödda, förbättra företagsklimat och utöka turtätheten med buss och tåg. Genom uppföljning från nämnderna följer fullmäktige utvecklingen av fokusmålen. Alla parametrar är för att öka tillväxten, trivselen, kreativiteten och därmed folkhälsan vilket ligger i linje med strategin inriktning mot tillväxt.

Driftsresultat

Prognosen är budget i balans för år 2023.

Personal

Består av 41 politiska ledamöter.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Kommunfullmäktige har fastställt ett reglemente för den interna kontrollen som kommunens nämnder arbetar utifrån med systematisk åiterrapportering till kommunstyrelsen och kommunfullmäktige.

Framtida utmaningar

Tranås kommun har de senaste dryga 10 åren vuxit med över 1 000 invånare och har nu knappt 19 000 invånare. Tillväxtmål, stadsvision, ledstjärna samt diverse satsningar i spåren av dessa har utgjort grunden för den tillväxten. Kommunen är nu inne i ett slags omgrupperingsfas, där flera av ovanstående dokument behöver en reviderande översyn och där kommunens tillväxtarbete behöver få ny kraft. En ny kommunvision har redan beslutats av kommunfullmäktige där tillväxtmålet 25 000 invånare år 2040 beskrivs och där det förpliktigande begreppet "Tranås tar initiativet" framgår.

Nu är kommunen i ett läge där den har lyckats växa till och skapa ett Tranås kommun som vill framåt, som har ett starkt näringsliv, handel, kommunikationer, attraktiva bostadsområden etc. Veldig mycket är positivt och lovar gott inför framtiden. Tranås kommun har dock en stor utmaning vad gäller socio-ekonomi och demografi. Strävan mot fler kommuninvånare ska fortsätta i enlighet med kommunvisionen, men kommunen behöver lägga särskild vikt vid att åstadkomma fler invånare i arbete. Inriktning och övergripande handlingsplaner för tillväxt kommer utgöra en viktig del i ett framtida arbete med en strategi för ekonomisk hållbarhet.

Överförmyndare

Verksamhetsområden

Överförmyndaren ska rekrytera och granska ställföreträdare (SF) det vill säga gode män, förvaltare och förmyndare. Verksamheten omfattar cirka 200 ställföreträdare som agerar för och ger sitt stöd till cirka 260 huvudmän/personer.

Viktiga händelser under året

Överförmyndarverksamheten är enkelt uttryckt uppdelat i två perioder som präglar verksamhetsåret.

De första 6–7 månaderna ligger större fokus på att genomföra kontrollen av SF:s arbete under föregående år. Kontrollen innebär en granskning av hur SF hanterat huvudmannens ekonomi och hur SF i övrigt har fullföljt sitt uppdrag till förmån för huvudmannen. Under denna period sker också utbetalning av arvoden till SF och debitering på de huvudmän som ska betala för erhållen tjänst

Under resterande delen av året behandlar man de frågeställningar som haft lägre prioritet under årets inledning och följer upp de frågeställningar som framkommit vid granskningen.

Uppföljning av mål och inriktning

Myndigheten har såväl interna mål och som legala krav att förhålla sig till. Det innebär, som exempel, att inkommande ärenden ska handläggas inom en viss tid och att granskningen av föregående års SF-verksamhet ska vara slutförd i samband med halvårsskiftet.

Om myndigheten kan uppfylla de mål och de krav som ställs på den säkerställs att kommunens invånare får den service och det stöd som man kan förvänta sig av en väl fungerande överförmyndarverksamhet.

Driftresultat

Sett över hela året förväntar myndigheten ingen resultatavvikelse jämfört med årets budget.

Investeringar

Myndigheten hanterar inga investeringar.

Personal

Myndigheten har två medarbetare. Sett över en årscykel är det en väl anpassad bemanning.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Myndighetens verksamhet är till stor del lagstyrd. Det innebär att ramarna för vårt uppdrag sätts av våra huvudmän d.v.s. JO och Länsstyrelsen. De senare gör även årliga kontroller av myndighetens verksamhet.

Uppgraderingen av myndighetens akthanteringssystem skedde under hösten 2021 och har inneburit effektivare administration.

Framtid

Som tidigare informerats om så finns det numera ett alternativ till kommunalt utsedda SF. Sedan år 2017 finns en lag om framtidsfullmakter och anhörigbehörighet. Den lagen innebär att alla har rätt att utse sin egen "SF"/fullmaktstagare utan inblandning av Överförmyndaren och därtill underlätta för närstående att utföra SF-liknande uppdrag till förmån för en anhörig eller vän. Ännu har detta inte fått någon effekt på verksamheten.

Den s.k. ställföreträdarutredningen presenterades i maj 2021. Den syftar bl.a. till att stärka huvudmannens ställning, införa nationell utbildning för alla ställföreträdare och i övrigt uppdatera gällande regler. Efter en remissrunda under 2021 skulle den därefter beslutas för att träda ikraft fr.o.m. 2023. Än idag finns inget datum bestämt för beslut av de förändringar utredningen föreslår. Den dag utredningens förändringar träder ikraft kommer den att påverka myndighetens bemanning och omfattning.

Revision

Verksamhetsområden

Revisionens uppdrag från kommunfullmäktige är att ge en årlig analys av kommunens situation, av dess verksamhet, ekonomi, planering och ledning.

Kommunal revision ska säkerställa att skattemedel används på ett effektivt och ändamålsenligt sätt samt ge trovärdighet för kommunal verksamhet. Kommunrevisionen granskar samtliga nämnder och styrelser samt samordnar lekmannarevisionen av kommunens bolag och stiftelser.

Kommunfullmäktige väljer revisorer som ska granska att kommunens verksamheter drivs i enlighet med kommunfullmäktiges beslut. Revisionen är demokratins sätt att kontrollera och främja kommunens verksamheter för fullmäktige och kommuninvånarna.

Revisionen arbetar självständig och oberoende men i nära samarbete med kommunfullmäktiges presidium som även kan begära uppdrag om fördjupning inom funktioner såsom räkenskap, internkontroll, ändamålsenliga processer, projekt och övergripande funktioner, ledning med mera. Varje uppdrag dokumenteras och presenteras för fullmäktige.

Viktiga händelser under året

Under 2023 har revisionen beslutat att genomföra en fördjupad granskning av krisberedskapsarbetet i Tranås kommun.

Med anledning av införandet av ny standard för kommunal räkenskapsrevision (KISA) fr o m 2023-01-01 med ökad arbetsinsats som följd, har revisionen äskat att revisionens budget utökas med 140 tkr för innevarande år 2023 och med 140 tkr fr o m 2024 och framåt. Äskandet har avslagits.

Driftsresultat

Budgeterade kostnader är arvode och utbildningar samt kostnader för förvaltningsuppdraget som E&Y ansvarar för. Tilldelad budget kommer att hållas under året.

Personal

Kommunrevisionen är politiskt förtroendevalda revisorer som ansvarar för kommunal revision och får stöd av sakkunnig som biträder med sin kompetens. Revisionsgruppen består av sex förtroendevalda.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Kommunrevisionen arbetar med att genomlysna olika verksamheter i kommunen och bidrar genom granskningarna med att uppmärksamma brister, upptäcka förbättringsområden samt driva på förändringar och innovationer. Resultaten från granskningarna och rapporter är en del i ställningstagandet vid de ansvarsprövningar som sker årligen i kommunfullmäktige.

Kommunstyrelse

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och ansvarar genom uppsiktsplikt att övervaka att kommunens verksamhet och angelägenheter bedrivs och utvecklas i enlighet med kommunens styrdokument och beslut samt att lagar och förordningar följs. Uppsiktsplikten gäller även bolagens verksamheter.

Kommunledningsförvaltning

Verksamhetsområde

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunledningsförvaltningen som består av fem avdelningar; kansli, data, ekonomi och upphandling, samhällsskydd- och beredskap samt tillväxtavdelning. Tranås kommun har en privat utförare, Tranås United, för uppdrag avseende näringslivsfrågor, kommunikation och turism.

Kommunstyrelsen är kommunens ledande politiska förvaltningsorgan och styrelsen ansvarar genom sin uppsiktspflicht att övervaka att kommunens verksamheter och angelägenheter bedrivs och utvecklas i enlighet med kommunens styrdokument och beslut samt att lagar och förordningar efterlevs.

IT- och serviceavdelningen är kommunens centrala och samverkande stödfunktion som förser verksamheterna med kommunövergripande tjänster inom data, service och digitalisering.

Några av de centrala funktionerna som ingår i dataavdelningen är IT-drift, IT-support, IT-inköp, data- och telekommunikation. Inom serviceenheten ingår telefonväxel, reception, tryckeri, vaktmästeri, centralarkiv och posthantering.

Avdelningen är drivande i kommunövergripande digitaliseringsarbete med stöd åt förvaltningarna för maximal samverkan och kostnadsdelning. Avdelningen deltar aktivt i flera samverkansnätverk såsom digitaliseringsrådet i Jönköpings län, SKRs nätverk inom artificiell intelligens och forum för automation/robotisering.

Ekonomi- och upphandlingsavdelningen ansvarar för övergripande ekonomifrågor för kommunen och kommunkoncernen såsom ekonomisk planering, budget, bokslut/årsredovisning, finansieringsfrågor, redovisning och uppföljning samt inköp och upphandling. Avdelningen stödjer verksamheterna och dess chefer i ekonomi-, inköp- och upphandlingsfrågor. Avdelningen genomför internkontroller inom verksamhetsområdet för att kvalitetssäkra samt utveckla och förbättra verksamheten inom hela kommunen.

Kansliavdelningen ansvarar för kommunstyrelsens och kommunfullmäktiges administration och beredningsprocesser. Vidare stödjer avdelningen demokratikommittén, valnämnden, landsbygdsrådet, kommunala pensionärsrådet KPR, och rådet för funktionsnedsatta RFF, med all administration kring deras sammanträden. Avdelningen genomför också utredningar och handläggning av ärenden. Stöd till kommunens verksamheter ges inom följande områden: diarieföring, ärendehantering, rutin- och processutveckling, kvalitetsarbete och dataskydd. Kansliavdelningen har systemansvar samt erbjuder support för ledningssystemet Canea One samt diarie- och ärendehanteringssystemet W3D3.

Samhällsskydd- och beredskapsavdelningens övergripande mål är att Tranås kommun ska vara en trygg och säker kommun att bo och vistas i. För att nå framgång är det nödvändigt med ett helhetsbegrepp kring frågorna om brottsförebyggande arbete, skydd mot olyckor, krisberedskap samt civilt försvar. Samverkan med myndigheter, frivilligorganisationer och näringslivet är en viktig faktor för arbetet.

Tillväxtavdelningen har till stor del ansvar för kommunens fysiska planering, lokalplanering, förvaltning av kommunens fastigheter samt GIS/MBK verksamhet. Inom fysisk planering är målsättningen att uppnå god markanvändning som motsvarar kommunens målsättning för tillväxt, hållbarhet och kommunikationer m.m. Detta sker genom en bred samverkan och förankring med myndigheter, näringsliv, allmänhet och inte minst den politiska organisationen. Avdelningens verksamhet riktar sig mot två olika politiska organisationer, bygg- och miljönämnden samt kommunstyrelsen.

Viktiga beslut och händelser under året

Förvaltningen fick 3,5 mkr i utökad ram för år 2023 för satsning på barn i tidiga åldrar genom bland annat uppsökande arbete. Satsningen avser en samverkan mellan socialtjänsten, barn- och utbildningsförvaltningen, kultur- och fritidsförvaltningen samt hr- och arbetsmarknadsförvaltningen. Den utökade ramen tilldelades kommunledningsförvaltningen för att uppnå samordningseffekter. Rekrytering av de första tjänsterna kommer att genomföras under slutet av år 2023. Förvaltningen fick även utökad ram i tilläggsbudgeten för att utreda om att införa en busslinje sommartid mellan Tranås centrum och Hätte. En busslinje infördes mellan 19 juni och 6 augusti.

Tranås United arbetar med framtagande av nytt platsvarumärke för Tranås kommun. Nya digitala infartsskyltar har uppförts vid södra och norra infarterna till Tranås längs riksväg 32 under året.

Tillväxtavdelningen har påbörjat arbetet med bostadsförsörjningsprogram med syfte att planera att nya bostadsområden färdigställs löpande för att kunna öka antalet invånare i kommunen.

Kansliavdelningen har vid uppstart av ny mandatperiod utbildat förtroendevalda. Avdelningen har också infört digital signering av protokoll.

För samhällsskydd- och beredskapsavdelningen pågår arbete med planering inför det nya regelverket om 11 timmars sammanhängande dygnsvila som börjar gälla 1 oktober. Sannolikt får det stor påverkan på Räddningstjänstens schemaläggande.

Ekonomi- och upphandlingsavdelningen arbetar med att ta fram en handlingsplan för en effektivare inköpsprocess i syfte att bidra till lägre kostnader i verksamheten.

Kommunstyrelsen tog i augusti beslut om att kommunen från 2024 ska ha en egen kommunikationsavdelning.

Målsättning för verksamhetens kvalitet

Under den kommande perioden är förvaltningens mål och inriktning att utveckla kommunens verksamheter optimalt och kostnadseffektivt utifrån Tranås kommuns behov. Inriktningen är att stärka det strategiska och samordnande perspektivet för att uppnå en hållbar utveckling som värnar om kommuninvånarnas bästa. Det kan åstadkommas genom att utveckla styrningen och att alltid uppmärksamma ekonomiska, sociala och miljömässiga perspektiv i beslut.

Prioriterade mål framöver är:

- initiera innovationsprojekt i vårt innovationslabb där Tranås kommun ges möjlighet att omvärldsbevaka, bedriva pilotprojekt och korta vägen från idé till implementation för att skapa verksamhetsnytta,
- öka inköpsmognaden hos kommunens medarbetare men även skapa goda kontakter med våra leverantörer som bidrar till ett bra företagsklimat,
- ytterligare förbättra kommunens upphandlingar för ändamålsenliga och kostnadseffektiva avtal
- digital hantering av hela ärendeprocessen,
- skapa förutsättningar för systematiskt kvalitets- och innovationsarbete med kommungemensamt fokus,
- uppdaterade styrdokument samlade på en plats som finns att tillgå internt samt externt,
- skapa förutsättningar för systematiskt och kvalitetssäkert ledningssystem med kommungemensamt fokus,
- arbeta med förebyggande åtgärder så att olyckor inte ska inträffa men när de trots allt gör det läggs fokus på att minimera skadorna och ha den drabbade i centrum,
- att utveckla fastighetsbeståndet i strategiska lägen,
- bedriva ett effektivt brottsförebyggande arbete samt ett intensifierat säkerhetsarbete.

Nämndmål och indikatorer

<i>Målområde</i>	<i>Avdelningsmål</i>	<i>Indikator</i>	<i>Målvärde år 2023</i>	<i>Utfall 2023- 08-31</i>
Digitalisering				
Innovation	Att öka antalet startade innovationsprojekt	Nyttillkomna innovationsprojekt per år	1	
Digitaliserade processer	Att alla ärendeflöde för den politiska processen ska vara digitala	Antal digitalt diarieförda ärenden per år	Ökning > 10%	Minskning med 22,9%
Ekonomi				
Prognossäkerhet	Förbättrad ekonomisk förmåga att prognosticera utfall	Avvikelseprognos jämfört med utfall	1 % i avvikelse prognos jämfört med utfall	Redovisas efter årets slut
Exploatering	Att bostadsområden ska vara företagsekonomiskt lönsamma	Andel lönsamma projekt	100%	100%
Bostäder Exploatering	Att ha minst 10 villatomter i attraktivt läge	Antal villatomter	10	7
Bostäder Planberedskap	Detaljplanlagt för lägst 50 villa- eller villalikhande tomter.	Antal tomter	50	>50
Industri Exploatering	10 ha grovterrasserad	Antal hektar	10	9,5
Industri Planberedskap	Markinnehav 60 ha varav 30 ha detaljplanerat	Antal hektar	60 (30)	Markinnehav 75 ha Detaljplanlagt 32 ha
Leverantörstrohet	Att följsamheten till inköpstrohet förbättras	Leverantörstrohet mäts	60 %	69 % Avser inköp från avtalsleverantörer

Säkerhet och trygghet				
Hjälp vid nödläge	Bibehålla en median-responstid på under 8 minuter	Responstid för räddningstjänst, dvs. tid från när 112-anropet ankom till första resurs är på plats. Mediantid i minuter.	< 8 min	8,2 (2022-12-31)
Utvecklade bränder i byggnad	Förbättring för varje år (2021 låg Tranås på 0,46)	Antal utvecklade bränder i byggnad per 1000 invånare	< 0,44	0,37 (2022-12-31)
Anmälda våldsbrott	Förbättring för varje år (2021 låg Tranås på 9,9)	Antal anmälda våldsbrott per 1 000 invånare	< 9,7	10,5 (2022-12-31)
Anmälda stöld- och tillgreppsbrott	Förbättring för varje år (2021 låg Tranås på 24,8)	Antal anmälda stöld- och tillgreppsbrott per 1 000 invånare	< 24,5	26,7 (2022-12-31)
Anmälda brott om skadegörelse	Förbättring för varje år (2021 låg Tranås på 9,4)	Antal anmälda brott om skadegörelse per 1 000 invånare	< 9,2	9,7 (2022-12-31)

Förvaltningens styrning mot inriktning mot tillväxt

Genom att marknadsföra Tranås kommun som arbetsplats, för att attrahera nya medarbetare som kan arbeta inom våra verksamheter, kan förvaltningen bidra till inriktning för tillväxt. Men även uppnå skalfördelar genom ett tvärfunktionellt arbete mellan kommunens verksamheter/förvaltningar för att matcha mål och medel.

Förvaltningens avdelningar kan ta emot praktikanter från högskolor, arbetssökande eller LIA-studenter och skapa möjligheter att minska arbetslösheten i kommunen. I upphandlingar kan krav ställas att leverantören ska inkludera sociala kontrakt för att få vara med i upphandlingsförfarandet vilket kan leda till fler individer i arbete.

Genom att skapa flexibla förutsättningar för näringslivet att utvecklas med nyetableringar och genom att utvecklas i sina befintliga lokaler/fastigheter. När det gäller bostäder är målsättningen att skapa förutsättningar för differentierade former för boende i olika attraktiva lägen, genom att vikta olika typer av boende och lägen kan man även rikta in sig på vissa grupper som kommunen anger i sina styrdokument.

Genom ett aktivt trygghetsskapande arbete bidrar vi till att Tranås är en attraktiv kommun att bo, vistas och leva i.

Driftsresultat

Förvaltningen prognostiserar ett överskott på 3,4 mkr för året. Alla avdelningar förutom ekonomi- och upphandlingsavdelningen prognostiserar avvikelser jämfört med budget. Kommunledningens prognos är 4,6 mkr bättre än budget. Överskottet beror främst på att tilldelad extra ram, 3,5 mkr, för satsning på barn i unga åldrar inte kommer att nyttjas fullt ut under året. Data- och serviceavdelningen prognos är ett överskott om 0,4 mkr som kommer av lägre behov av förbrukningsmaterial och datakonsulter samt lägre personalkostnader. Kansliavdelningen prognosticerar ett överskott på 0,3 mkr vilket beror på lägre personal- och licenskostnader än budgeterat.

Två avdelningar prognosticerar underskott. Samhällsskydd- och beredskapsavdelningens prognos är ett underskott om 1 mkr. För räddningstjänstens personal gäller ett nytt pensionsavtal från 2023 vilket leder till högre kostnader jämfört med budget med ca 0,4 mkr. Avdelningen har även kostnader för personal, hyra, utbildningar och material som överskrider budget. Tillväxtavdelningens prognos är ett underskott på 0,6 mkr vilket beror på ökade kostnader för detaljplanering för villatomter som kommer att ge intäkter på sikt, lägre intäkter från bland annat planavgifter, samt högre personalkostnader än budget.

Investeringar

Förvaltningens investeringsbudget uppgår till 34,6 mkr där tillväxtavdelningen står för merparten av budgeten. De större projekten i budgeten är bostadsområdena Granelund och Tostås, markförvärv, industriområdet Höganloft samt infrastruktur för datalagring och datanät. Jämfört med budget har omprioriteringar inom tillväxtavdelningens budgetram mellan projekt skett. Prognosen är ett utfall på 31,5 mkr vilket är 3,1 mkr lägre än budget.

Personal

Nya ekonomichefen började sin tjänst i slutet av maj. Ny digitaliseringschef tillträder sin tjänst i början av september. På tillväxtavdelningen har en ny planarkitekt anställts och på data- och serviceavdelningen har IT-supporttekniker samt IT-administratör rekryterats.

Antalet medarbetare på förvaltningen är 72 personer, vilket omvandlat till årsarbetare blir 70,2 personer. Den korta sjukfrånvaron, 2 -14 dagar, ligger på 1,05 % (1,18%) vilket är lågt jämfört med hela kommunen som ligger på 2,3 % (3,08 %). Förvaltningens totala sjukfrånvaro hamnar på 2,09 %, jämfört med hela kommunen som ligger på 6,39 %.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Kansliavdelningen ansvarar för stöd och utveckling av kommunens IT-stöd för ledningssystem som bland annat kvalitetssäkrar hanteringen av kommunens styrdokument.

Genom internkontroll av verksamheter uppnås effektivitet och säkerhet i kommunorganisationen i frågor som rör verksamhet, ekonomi och tillämpning av lagar och föreskrifter.

Framtida utmaningar

Kompetensförsörjning är en utmaning och kommer troligtvis bli än svårare framöver. Därför är det viktigt att kommunen är en attraktiv arbetsgivare. Resurser för verksamhetsutveckling och lokal verksamhetskänning är viktiga komponenter för att inte hamna på efterkälken med digitalisering. En digitalisering som kan bidra till att vi kan leverera mer välfärd med bibehållna resurser, vilket kan bli en faktor för att klara av kompetensförsörjningen.

I en osäker omvärld blir cyberhot mer vanligt och arbete med cybersäkerhet allt viktigare. Fortsatt arbete och investeringar krävs, dock är investeringarna kostsamma.

Tillväxt i kommunen är i stor grad beroende av utveckling av omvärlden och vad som sker runt omkring. Omvärldsbevakning är väsentligt för att i ett tidigt skede fånga upp förändringar som behöver appliceras i den fysiska planeringen. Förändringar sker främst i olika typer av boendemiljöer och är avgörande för attraktiviteten till kommunen. Till detta kommer alla typer av hållbarhetsaspekter som framgent kommer att behövs ges stort fokus.

Hr- och arbetsmarknadsförvaltning

Verksamhetsområde

Hr och Arbetsmarknadsförvaltningen består av:

- Hr-avdelningen
- VUX Tranås
- Arbetsmarknad och Integration
- Stöd och försörjning

Tillsammans organiseras verksamheterna med det gemensamma målet att få fler personer i arbete/sysselsättning och därmed fler personer i egenförsörjning.

Viktiga beslut och händelser under året

2022 års arbete gav ett resultat med rekordmånga individer som gick in från bidrag till arbete. Det tack vare ett effektiviserat arbete med insatser på arbetsmarknaden samt ett nyupptaget arbete med bedömningsprocessen för försörjningsstöd. Resultatet blev att nettoandelen individer som av en eller annan anledning lämnade försörjning genom kommunen var ett 40-tal individer och att kostnaderna för försörjningsstöd sjönk med 3,4 mkr.

2023 kunde därför starta lika starkt som 2022 avslutades och har förutom några enstaka månader fram till och med augusti, handlat om fortsatt kraftig sänkning av kostnaderna för ekonomiskt bistånd. Under 2021 var målet att få så många månader som möjligt med en kostnad under 3 mkr. Det året genererade 4 månader under 3 mkr. 2022 var det enbart 1 månad som tangerade över 3 mkr och under 2023 har det hittills varit 6 månader av 8 där kostnaderna legat under 2,5 mkr.

Precis som vid starten av Hr och arbetsmarknadsförvaltningen i januari 2021, så är det två huvudspår som förvaltningens arbete grundas i;

- Innovativa insatser på arbetsmarknaden som skapar effektivitet i individens väg från bidrag till arbete.
- Ett effektiviserat och rättssäkert arbetssätt i bedömningen av bistånd och som utgår från *rätten till* bistånd snarare än *behovet av* bistånd.

2021 inleddes med ett underskott på 14,4 mkr. Nu när första kvartalet för 2023 inleds kan det i jämförelse med 2022 ses som ett svårare år att komma ner i kostnader än föregående år. Det främst för att det klientel som verksamheterna idag fortsatt arbetar med står betydligt längre från arbetsmarknaden. Nu snart 3 år efter förvaltningens start kan det konstateras att anledningen till förvaltningens envist fasthållande underskott delvis handlar om underfinansierad verksamhet. Därigenom har det också under våren 2023 genomförts en större effektivisering främst inom Arbetsmarknadsenheten. Effektiviseringen ger en sänkning av underskottet med 7 mkr. Trots detta riskerar förvaltningen att ändå hamna i ett underskott även under 2024. Detta på grund av uppräknings av dels riksnormen (som beräknas inom ekonomiskt bistånd av Socialstyrelsen), hyror samt lönesatningar.

Målsättning för verksamhetens kvalitet

Nämndens och förvaltningens mål är att möjligheterna för individer boendes i Tranås kommun ska öka i att leva ett självständigt liv och delta aktivt i samhället.

Nämnd/bolagsmål och nämnd/bolagsindikationer

<i>Målområde</i>	<i>Nämndmål</i>	<i>Målvärde år 2023</i>	<i>Målvärde år 2024</i>	<i>Målvärde år 2025</i>	<i>Målvärde år 2026</i>
Fler individer i självständighet och egenförsörjning. Höjd utbildningsnivå	Fler individer i egenförsörjning Minskad arbetslöshet Fler individer i studier	Målprognos -5,1 mkr	Målprognos 0	Målprognos 0	Budget i balans genom fortsatt arbete med att sänka kostnader för försörjningsstöd, effektiviserande av verksamheten samt genom att fler individer hamnar i egenförsörjning.

Förvaltningens styrning mot inriktning mot tillväxt

För att nämnden ska uppnå målet om fler 30-50 åringar i arbete kommer förvaltningen bland annat att genomföra och/eller skapa förutsättningar för:

- Genomlysning av målgruppen 25-50 år som har försörjningsstöd:
 - *Vilka kan gå direkt i arbete, vilka behöver utökad stöd, vilka når arbete via studier?*
- Kompetensförsörjning i kommunen (inklusive kommunens egen)
- Effektivisera vägar till studier som leder till arbete.
- Effektiva insatser för ökad kunskap om arbetsmarknaden.
- Utökad SFI-undervisning (2022-2024): Insatser om praktik, arbetsmarknadsåtgärder etc som snabbt leder till arbete.

Driftsresultat

Kostnaderna för försörjningsstöd fortsätter att minska. Under 2023 observeras flera historiskt låga resultat och detsamma i antalet ekonomiska ärenden som startas upp. Härtill ska tilläggas att de positiva ekonomiska effekter som förväntas 2024 på grund av den effektivisering inom Arbetsmarknadsavdelningen som gjordes under våren, redan påvisas under hösten 2023. Vidare visar både HR-avdelningen och VUX Tranås upp en förbättrad prognos för 2023 på grund av statsbidrag och en tillfälligt lägre bemanning (vakanta tjänster, föräldraledigheter etc) än väntat.

Hr och arbetsmarknadsförvaltningens sammanställda kostnader efter uppföljningen i augusti ger en ögonblicksbild på -5,1 mkr. Målprognosen är alltså en budget i balans för 2023.

Investeringar

De investeringar som planeras är ursprungligen helt inom det digitala området och planeras inom ramen.

Personal

Medarbetare och chefer i Hr och arbetsmarknadsförvaltningen är välmående, professionell och har en stark vilja att utveckla och utvecklas. Det är en livsnödvändig förutsättning för att lyckas producera en så god kvalitet på arbetet som möjligt.

Förvaltningens uppdrag som arbetsgivare är att skapa så bra förutsättningar som möjligt för medarbetarna till att kunna bibehålla välmående, professionalism och vilja att utveckla organisationens effektivitet och kvalitet. Detta sker genom ömsesidig tillit, kommunikation, information och tydlighet i gemensamma mål.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Förvaltningens mål är att kontinuerligt arbeta med förändringsprocessen som en utveckling innebär. Systematiskt kvalitetsarbete kräver ett ledarskap som tydligt visar vart förvaltningen befinner sig i processen och vart utvecklingen är på väg. Förvaltningen har skapat ett ledband vilka tillsammans bildar en tydlighet om vad förvaltningens grund ligger samt om värderingar och arbetsätt.

Innovation

En del av målet kring från bidrag till arbete handlar om att genom ett innovativt tankesätt, skapa processer som är effektiva för den enskilde individen att komma i arbete eller studier. Innovation för en personalgrupp kräver stort utrymme i att kunna agera själv och att kunna vara drivande i olika processer. Därför utgår förvaltningen från det tillitsbaserade ledarskapet som en katalysator för att skapa de bästa förutsättningarna för innovation. Det tillitsbaserade ledarskapet släpper fram enskilda medarbetare som experter på förvaltningens olika områden och skapar därmed en arena att hantera utvecklingen på.

Framtida utmaningar

Det som kan bromsa den positiva utveckling som förvaltningen gått in i är att effekter i form av arbetslöshet på grund av en pandemi eller de oroligheter som blossat upp i Europa vilket skulle kunna leda till nya flyktingströmmar.

Tranås kommun har en historik av att ligga högt på listan av de kommuner som har högst kostnader för försörjningsstöd. Den trenden har brutits och det trendbrottet är på väg att stabiliseras. Förvaltningens tillskapande har fått hela kommunen att reagera, diskutera och analysera kring frågor om arbetsmarknad, utanförskap och socioekonomi. Tranås kommun har slagit sig in på en utvecklande och positiv bana. Men för att behålla den riktningen och nå nya framgångar krävs det ett fortsatt engagemang från hela samhället Tranås kommun för att nå utveckling i rätt riktning.

Bygg- och miljönämnd

Verksamhetsområde

Bygg- och miljönämnden har tre huvudsakliga verksamhetsområden där två är myndighetsutövning och ett är strategiskt arbete med miljö-, klimat- och energifrågor. Myndighetsutövningens två delar är kopplat till olika lagstiftningar med plan- och bygglagen som en del och miljöbalken och livsmedelslagen som en del.

Viktiga beslut och händelser under året

Under årets första åtta månader har avmattningen i konjunkturen märkts tydligt på byggsidan. Antalet ärenden från privatpersoner är mycket färre. Det uppvägs delvis av några stora projekt som drivs av kommunen i form av nybyggnation av Granelundsskolan och en förskola som fått bygglov under perioden. Ett stort nybyggnadsprojekt pågår också på Hjälmaryds industriområde där Bosch-IVT har behov av att utöka sina lokaler.

På miljösidan pågår arbetet med att genomföra tillsyn. En tydlig trend är att det finns ett stort behov av tillsyn för att komma till rätta med de brister som visar sig vid inspektion. Vi drar slutsatsen att bland annat uteblivna inspektioner under pandemin och kvarvarande brister från tidigare tillsyn gör att fler brister behöver hanteras vid varje inspektion. Fler brister gör att tillsynen tar mer tid och kräver mer uppföljning vilket gör att antalet verksamheter som får besök har blivit färre än planerat under årets första åtta månader.

Tillsynsplanen för förra året hade vi inte resurser att genomföra fullt ut. Detta blev tydligt i den behovsutredningen som nämnden antagit och av det följde ett beslut om att inom ram utöka med en tjänst under 2023. Rekryteringen har inte kunnat genomföras än på grund av att ingen med tillräcklig kompetens sökte till tjänsten, vilket också är en förklaring till varför tillsynsplanen inte ser ut att kunna genomföras fullt ut.

Målsättning för verksamhetens kvalitet

I myndighetsutövningen är handläggningstider i flera fall fastställda i lagstiftningen och nämnden följer upp detta och prioriterar sina resurser så att lagkraven alltid ska klaras. Under 2022 klarade nämnden lagens krav på handläggningstid i nästan alla ärenden. Under 2023 är det på samma sätt med handläggningstider som är långt under lagens krav. Till exempel är snitt tiden för ett bygglov under 2023 17 veckodagar, vilket är mindre än tre veckor, jämfört med lagkravet på tio veckor.

Nämnden följer också upp bemötande och kvalitet via NKI-enkäter (Nöjd Kund Index) till företag. I resultatet framgår att nämndens tre delar bygglov, livsmedelskontroll och miljötillsyn har ett NKI som ligger högt och att Tranås på dessa tre områden sammantaget ligger topp tio i Sverige.

Nämnd/bolagsmål och nämnd/bolagsindikationer

Nämnden har beslutat om följande mål och indikatorer:

Målområde	Nämndmål	Indikator	Målvärde år 2023	2023-08-31
Företagsklimat	En effektiv och rättssäker service och myndighetsutövning till kunder	NKI – nöjd kund index.	NKI - 79	NKI - 79
Kommunikationer	Främja miljövänligt resande	Antal genomförda aktiviteter som främjar cykling eller miljöbilar	2 st	1 st genomfört
Ett hållbart samhälle som växer i balans med sina naturtillgångar				
30-50 år	Väl fungerande myndighet	Korta handläggningstider - bygglov	- 6 veckor	Mindre än 3 veckor
”	”	Genomförd tillsyn och kontroll enligt tillsyns- och kontrollplan	85%	Ca 38 % genomfört
Resurseffektivisering /digitalisering	Förbättra ärendeprocesser och arkivering	Antal införda e-tjänster	2 st	Ej genomfört

Förvaltningens styrning mot inriktning för tillväxt

Nämnden har satt mål på handläggningstider för att vara en välfungerande myndighet som alltid klarar lagens krav på handläggningstider och ger en god service till våra kunder. I detta ligger också att hålla hög kvalitet så att beslut blir korrekta, rättvisa och transparanta och att språket nämnden använder i beslut och information är lätt att förstå.

Driftsresultat

Nämndens prognos är en budget i balans för helåret 2023.

Investeringar

Prognosen är att hela investeringsbudgeten kommer att användas under året.

Personal

Nämnden har en liten personalgrupp på femton personer och behovet av rekryteringar är ojämnt. Vid tidigare rekryteringar har nämnden lyckats få tag på den kompetens vi sökt men det har krävt flera omgångar av annonsering och omtag i rekryteringen.

Genom samarbete i länet ser vi att alla kommuner har samma utmaningar och nu förs en diskussion om hur vi tillsammans kan arbeta med kompetensförsörjning framöver. Slutsatsen är att vi behöver bli bättre på att behålla personal, attrahera nya medarbetare och samarbeta kring utbildning för att säkra framtida kompetensbehov.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Nämnden har i sin internkontrollplan identifierat klarspråk som ett viktigt mål. Nämndens beslut måste gå att förstå och läsa på ett enkelt sätt. För att följa upp detta har ett systematiskt uppföljningsarbete av beslut och skrivelser påbörjats. Genom att stickprov på beslut läses av utomstående och feedback lämnas får nämnd och förvaltning ett mått på hur lätt det är att förstå det som skrivs.

Framtida utmaningar

Från nästa år kommer livsmedelskontrollen att finansieras med efterdebitering. Det innebär en förändring från dagens årsavgifter som betalas i förskott till att all kontroll debiteras efter det att den är utförd. Erfarenheter från andra kommuner i länet ger att intäktsnivån minskar något.

Konjunkturen inom byggbranschen påverkar arbetsbelastningen på byggsidan. Under årets första månader är det tydligt att antalet ärenden har minskat. Fortfarande är arbetsbelastningen hög på grund av tidigare års stora antal ärenden som inte är avslutade ännu.

Teknik- och griftegårdsnämnd

Verksamhetsområde

Teknik- och griftegårdsnämnden är både en myndighet och en serviceorganisation. Samhällbyggnadsförvaltningen bedriver verksamhet på uppdrag av teknik- och griftegårdsnämnden.

Teknik- och griftegårdsnämndens verksamhetsområden är gata och trafik, vatten och avlopp, avfallshandling, parker och natur, måltidsservice (kost), teknik- och infrastrukturprojekt, bostadsanpassning, begravningsverksamhet, skogsbruk, hamnar, kolonilotter och parkeringstillstånd för rörelsehindrade.

Viktiga beslut och händelser under året

Förvaltningen arbetar med att implementera ett digitalt verksamhetssystem för gata-, park- och griftegårdens verksamhetsområden som geografisk information i ett kartsystem.

Förvaltningen ska färdigställa arbetet med sårbarhetsanalyser och beroendeanalyser av förvaltningens samhällsviktiga verksamheter och ta fram kontinuitetsplaner.

Förvaltningen har tagit fram nya riktlinjer för vinterväghållningen som är beslutad av politiken, i syfte att säkerställa kvalitén i vinterväghållningen.

Förvaltningen ska ta fram nya reviderade riktlinjer för tjänstefordon, i syfte att strukturera upp arbetet med kommunens tjänstefordon för personbilar och lätta lastbilar.

Förvaltningen ska ta fram en hastighetsplan för Tranås kommun, i syfte att genomlys vilken hastighet som bör gälla på respektive kommunal gata i Tranås kommun.

Förvaltningen har tagit fram en förnyelseplanering av befintligt VA-ledningsnät i syfte att säkerställa att förnyelsetakten är högst 100 år, vilket motsvarar en förnyelsetakt på 1 % av ledningsnätet per år.

Förvaltningen har påbörjat arbetet med att ta fram en vattentjänstplan. Ny lagstiftning ställer krav på samtliga VA-huvudmän att upprätta en vattentjänstplan för att skapa förutsättningar för långsiktigt hållbara vatten- och avloppslösningar.

Förvaltningen arbetar med planeringen för implementering av fastighetsnära insamling med start senast 1 januari 2027. Alla kommuner ska införa fastighetsnära insamling av förpackningsavfall från hushåll och anmälda samlokaliserade verksamheter.

Förvaltningen har reviderat avfallsföreskrifterna utifrån nya lagkrav i miljöbalken.

Förvaltningen har tagit fram en plan för övertagandet av samtliga ÅVS:er i Tranås kommun då dessa kommer övergå i kommunal regi från 2024. Förvaltningen har upphandlat hämtningsentreprenör, upprättat städschema och uppdaterat kundtjänsten inför 2024.

Förvaltningen kommer färdigställa upprättandet av bevarandeplaner tillsammans med Jönköpings Länsmuseum.

Förvaltningen har tagit fram ett lokalprogram för kostcenter i samråd med barn- och utbildningsförvaltningen och kommunledningsförvaltningen.

Förvaltningen kommer genomföra en utredning angående maskinell och organisatorisk omställning för att kunna ställa om produktionen till SÄBO, från kyld till varm mat.

Målsättning för verksamhetens kvalitet

Projektavdelningen

Projektavdelningen har arbetat fram en checklista kopplat till hållbarhet och Kommunvision 2040 *”Ett hållbart samhälle som växer i takt med sina tillgångar”*, vars syfte är att stödja och utveckla miljö- och hållbarhetsarbete i kommunens mark- och anläggningsprojekt.

I varje projekt väljs ett antal punkter ut som sedan arbetas in i projektet. Exempel på områden är bl.a. energi- och vattenanvändning, föroreningar, dagvattenhantering, hållbarhetskrav i upphandling av entreprenör. Arbetet kräver fördjupade kunskaper inom dessa områden som sedan ska leva vidare in i nästa projekt och utgöra mätbara mål sett till utsläpp, miljöpåverkan och nya arbetssätt.

Efter varje avslutat projekt görs en utvärdering samt kunskapsöverföring i syfte att skapa mer hållbara projekt samt att antalet punkter utökas in i nästa projekt.

Gatuavdelningen

En väl utformad cykelinfrastruktur är grunden för snabb, enkel och säker cykling i staden. Cykelvägarna får inte ha onödiga avbrott. Det ska gå att cykla till alla målpunkter och utformningen av infrastrukturen ska motsvara cyklistens behov av framkomlighet, komfort, trygghet och säkerhet.

Avdelningen eftersträvar en hög standard på gatunätet och gång- och cykelvägnätet i Tranås kommun. För detta krävs kontinuerligt drift- och underhåll samt en reinvesteringsbudget som läggs på kommunens gator och gång- och cykelvägar. Vidare krävs prioriteringar och långsiktig planering med fokus på samordning med övriga intressenter.

För att säkerställa en god standard och säkerhet på våra broar och tunnlar samt för att undvika ökande kostnader för renovering behöver ett helhetsgrepp kring våra konstbyggnader tas kommande år. De objekt som är aktuella för renovering och underhållsarbeten av större dignitet är nu inlagda i budget 2023 samt plan för 2024 och 2025 enligt den underhållsplan för konstbyggnader som tagits fram våren 2022. Vi behöver hålla en åtgärdstakt på 2-3 objekt/byggnader per år fram till 2027 för att inte kostnaderna ska öka ytterligare utifrån den underhållsplan som arbetats fram våren 2022.

VA- och avfallsavdelningen

Ett av avdelningens större uppdrag är att motverka utsläpp till vatten, eftersom att eventuella utsläpp skulle medföra en stor miljöpåverkan. Avdelningen renar därför vatten från hushåll och verksamheter för att det ska bli så lite miljöpåverkan som möjligt lokalt för sjön Sommen men även för Östersjön.

Ett säkert dricksvatten som är fritt från sjukdomsframkallande bakterier och mikroorganismer är en grundläggande del i samhällsuppdraget som avdelningen har. Prover tas på vattenverket, på ledningsnätet och hos användare, utifrån kontrollmyndighetens fastställda regler gällande omfattning och frekvens.

För att undvika problem vid regn och oönskat inläckage i VA-ledningar krävs att ledningarna underhålls och förnyas i tillräcklig omfattning. Om inte detta sker finns stor risk för t.ex. bräddningar av orenat vatten och källaröversvämningar.

Restavfall är det avfall som återstår efter att allt återvinningsbart- och miljöfarligt avfall, så som förpackningar, matavfall och farligt avfall, har sorterats ut. Restavfallet skickas till förbränning. För att nå en mer hållbar resurshushållning och bidra till minskade mängder restavfall samt minskade kostnader för behandling, är det angeläget att arbeta med avfallsförebyggande åtgärder. Förebyggande

åtgärder bidrar till att minimera felsorteringen och främja en ökad återvinning av förpackningsmaterial.

Park- och griftegårdsavdelningen

En inventering av Tranås kommuns stadsträd är nödvändig för att säkerställa ett långsiktigt bevarande av den gröna miljön, som är en förutsättning för trivsel och ett attraktivt samhälle. Inventeringen kommer ligga som grund för kommande trädvårdsplan och kommer medföra att det även går att utläsa trädens ekonomiska värde. En komplett inventering av Tranås kommuns stadsträd beräknas vara klar till år 2025.

För att säkerställa att kommunen lever upp till kraven inom SS-EN 1176 kommer lekplatserna genomlysas vid en större genomgång, där de viktigaste felen (A-fel) åtgärdas först. Utrustning som inte lever upp till gällande krav på grund av ålder och funktion kan behöva ersättas, alternativt plockas bort, för att säkerställa användarnas säkerhet.

I syfte att främja ett mer långsiktigt hållbart skogsbruk sänks uttaget från slutavverkningarna årligen, för att år 2025 ligga på ett uttag om ca 1200 m³ fub, vilket motsvarar ett värde på ca 660 000 kr. Mer fokus inom skogen kommer läggas på röjning, gallring och naturvårdhöjande åtgärder, så som lövskogsskötsel och biologisk mångfald.

Som ett steg för att främja ett mer hållbart samhälle och göra traditionell grönyteskötsel mer klimat-anpassad inom griftegården pågår ett ständigt förbättringsarbete där bensindrivna maskiner och redskap kontinuerligt byts ut mot fossilfria alternativ. Målsättningen är att årligen byta ut två (2) stycken bensindrivna maskiner eller redskap mot fossilfria alternativ.

Kostavdelningen

Att välja ekologiska livsmedel bidrar till en minskad användning av konstgödsel och bekämpningsmedel. Märkningen tar dock ingen hänsyn till klimatpåverkan.

Att mäta matsvinn i kommunens egen verksamhet t.ex. tallrikssvinn och kantinsvinn, synliggör hur mycket mat som slängs i onödan. Mätningen utgör sedan grunden till att börja testa åtgärder som kan minska det onödiga matavfallet.

Nämndmål och indikationer

Målområde	Nämndmål	Indikator	Startvärde	Målvärde år 2023
<i>Kommunvision 2040</i> • Ett hållbart samhälle som växer i takt med sina tillgångar	Arbeta för att skapa innovativa lösningar i projekt där hållbarhet är ett ledord	Andel projekt där hållbarhetschecklistan använts som utvärdering	Hållbarhetschecklistan har använts som utvärdering i nio (9) projekt under 2021	6 st
<i>Strategi för hållbar utveckling</i> Kommunikationer – infrastruktur • Cykelstrategi	Utbyggnad av gång- och cykelvägar (GC-vägar)	Antal meter utbyggd GC-väg i Tranås kommun	Totalt antal meter GC-väg 2021-12-31: 67 239 m	+ 400 m

<p><i>Strategi för hållbar utveckling</i></p> <p>Kommunikationer – infrastruktur</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gatunät 	Högre standard på gatunätet	Kvadratmeter nybelagda gator	Totalt antal m ² gata 2021-12-31: 861 840 m ²	25 000 m ²
<p><i>Strategi för hållbar utveckling</i></p> <p>Kommunikationer – infrastruktur</p> <ul style="list-style-type: none"> • GC-vägnätet 	Högre standard på GC-vägnätet	Kvadratmeter nybelagda GC-vägar	Totalt antal m ² GC-väg 2021-12-31: 201 717 m ²	3 500 m ²
<p><i>Strategi för hållbar utveckling</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Broar och tunnlar 	Uppfylla renoverings och underhållsbehovet för våra broar och tunnlar	Antal åtgärdade objekt enligt underhållsplan för broar och tunnlar	12 objekt kräver åtgärd fram till 2027	2 st
<p><i>VA-strategi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Påverkan på grundvatten, sjöar och vattendrag 	Minska negativ påverkan på grundvatten, sjöar och vattendrag	Det totala utsläppet av lättnedbrytbart organiskt material (BOD7), kväve och fosfor får ej överstiga tillsynsmyndighetens krav	Utfall 2021 BOD7 2,5 mg/l P-tot – 0,39 mg/l N-tot – 13,4 mg/l	BOD7 - 8 mg/l P -0,30 mg/l. N -20 mg/l.
<p><i>VA-strategi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vi har en stark dricksvattenförsörjning 	En säker livsmedelsproduktion	Antalet underkända vattenprov på vattenverk, ledningsnät och hos användare	Antal underkända vattenprover 2021: 0 st	0 st.
<p><i>VA-strategi</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Långsiktigt hållbar vattenförsörjning och hanteringen av spillvatten och dagvatten 	Högre förnyelsetakt i VA-ledningsnät	Förnyelsetakten ska vara högst 200 år, vilket motsvarar en förnyelsetakt på 0,5 % av ledningsnätet per år	Antal m kommunalt VA-ledningsnät: 505 003 m	0,5 %
<p><i>Avfallsplan</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hushållsavfall 	Rent hushållsavfall	Den totala vikten av hushållens optiska restavfallspåse till förbränning ska minska med 20 % till år 2025, jämfört med 2021.	Antal kg 2021 2 585 000 kg	5 %
<p><i>Kommunvision 2040</i></p> <p><i>Ett hållbart samhälle som växer i takt med sina naturtillgångar</i></p>	Inventering och analys av Tranås stadsträd	En komplett inventering av Tranås kommuns tätortsträd, 25 % årligen fram till 2025.	Totalt antal stadsträd samt antal inventerade träd 2021: 0 st	25 %

• Park				
<i>Kommunvision 2040</i> <i>En trygg livsmiljö skapar framtidstro</i> • Park	Antal funktionsfel på lekplatser	Utrustning som inte lever upp till gällande krav på grund av ålder och funktion kan behöva ersättas alternativt plockas bort för att säkerställa användarnas säkerhet	Antal A, B och C-fel 2021-12-31 A-Fel: 20 B-Fel: 30 C-Fel: 171	0 styck A-fel 0 styck B-fel enligt SS-EN 1176
<i>Kommunvision 2040</i> <i>Ett hållbart samhälle som växer i takt med sina naturtillgångar</i> • Park	Ett långsiktigt hållbart skogsbruk	Målsättning att minska det ekonomiska uttaget från skogen till förmån för ett mer långsiktigt hållbart skogsbruk	Uttag 2021 4140 fub + Norrby 4: 1276 fub	Uttag 2700 m ³ fub avverkning
<i>Kommunvision 2040</i> <i>Ett hållbart samhälle som växer i takt med sina naturtillgångar</i> • Grift/ park	Byta ut bensindrivna maskiner och verktyg mot fossilfria alternativ	Målsättningen är att årligen byta ut 2 stycken bensindrivna maskiner eller redskap mot ett fossilfritt alternativ	Antal utbytta bensindrivna verktyg 2021: 3 stycken	2 styck/år
<i>Avfallsplan</i> • Minskat matsvinn	Göra en årlig uppföljning och visualisering av matsvinn i kommunens kök och serveringslokaler	Matsvinnet i kök och serveringslokaler ska minska med 25 % till 2025 jämfört med 2021	Matsvinn har inte mätts under 2021 på grund av pandemin utan startvärde kommer gälla för utfallet 2022	6,25 %
<i>Kostpolicy – Tranås kommun</i> • Kommunen ska verka för ökad ekologisk odling genom att i möjligaste mån köpa ekologiska livsmedel	Mer ekologiska livsmedel	Målet är att andelen ekologiska varor i kommunala kök ska vara minst 25 %	Totalt inköp av EKO livsmedel är 20% under 2021.	25 %

Förvaltningens styrning mot inriktning mot tillväxt

Förvaltningen arbetar med att skapa en attraktiv kommun för 30-50 åringar i arbete, bland annat genom:

- Marknadsföring av cirkulär hållbarhet i nya bostadsområden för att nå eventuella inflyttare. T ex cykel- och bilpooler, miljövänligt byggande, återvinning och stadsnära odling.
- Standarden på befintligt gatunät samt gång- och cykelvägnät ska höjas och nya sträckningar för framförallt GC-vägnät.
- Skapa bättre förutsättningar för detaljhandeln i Tranås centrum med stöd av den nya parkeringsstrategin.
- Skapa och tillgodose attraktiva rekreationsområden, lekplatser och gröna miljöer. Höga naturvärden och den gröna stadsmiljön är några av Tranås kommun styrkor.

Driftsresultat

Prognosen för de skattefinansierade verksamheterna är 53,4 mkr gentemot budget som är 53,9 mkr.

Teknik- och griftegårdsnämndens prognostiseras att göra ett överskott om 0,05 mkr. Det prognostiserade överskottet beror på minskade konsultkostnader.

Tekniska kontoret prognostiseras att göra ett överskott om 0,05 mkr. Det prognostiserade överskottet beror på minskade konsultkostnader.

Projektavdelningen har lagt sin prognos enligt budget.

Bostadsanpassningens prognostiseras att göra ett underskott om 0,3 mkr. Det prognostiserade underskottet beror på att antalet ansökningar varit högre än normalt och några beviljade ansökningar har varit av större ekonomisk omfattning.

Gatuavdelningen prognostiseras att göra ett överskott om 1,0 mkr. Det prognostiserade överskottet beror på ökade intäkter efter återställning av asfalt samt minskade personalkostnader till följd av sjukskrivningar, tjänstledigheter samt vakanser.

Parkverksamheten prognostiseras att göra ett underskott om 0,3 mkr. Det prognostiserade underskottet beror på ökade kostnader för drift- och underhåll.

Kostavdelningen har lagt sin prognos enligt budget.

Avfallsverksamheten prognostiseras att göra ett överskott gentemot budget på 0,2 mkr och budgeten är lagd för att verksamheten ska göra ett underskott på 0,7 mkr. Det budgeterade överskottet beror på ökade intäkter från återvinningsmaterial och ökade försäljningsintäkter från återbruksbutiken.

Vatten- och avloppsverksamheten prognostiseras att hålla budget och budgeten är lagd för att verksamheten ska göra ett nollresultat.

Griftegårdsverksamheten prognostiseras att göra ett överskott gentemot budget på 0,2 mkr och budgeten är lagd för att verksamheten ska göra ett underskott om 0,2 mkr. Det budgeterade överskottet beror på att verksamheten fått försäkringsersättning efter föregående års driftstopp i krematoriet.

Investeringar

Prognosen för 2023 års investeringar är 51,86 mkr, jämfört med budget på 50,85 mkr.

Projektverksamhetens prognos för 2023 års investeringar är 0,05 mkr, jämfört med budget på 0,1 mkr. Den minskade prognosen gentemot budget beror på att behovet av digital utrustning inte varit så stort.

Gatuverksamhetens prognos för 2023 års investeringar är 17,68 mkr, jämfört med budget på 16,28 mkr. Den ökade prognosen gentemot budget beror på att vi haft ökade kostnader i många projekt pga. inflationen.

Parkverksamheten prognostiseras att hålla budget.

Kostverksamheten prognostiseras att hålla budget.

Avfallsverksamhetens prognos för 2023 års investeringar är 1,28 mkr, jämfört med budget på 1,6 mkr. Den minskade prognosen gentemot budget beror på att behovet av inköp av trädgårdskärl varit mindre än budgeterat samt att nytt skyltprojekt vart billigare än budgeterat

VA-verksamheten prognostiseras att hålla budget.

Personal

Samtliga avdelningar har för år 2023 tagit fram hälsoplaner i samarbete mellan avdelningschef och avdelningens hälsoinspiratör. Detta är ett led i förvaltningens arbete med att arbeta proaktivt för en hälsofrämjande arbetsplats.

Det råder brist på utbildade ingenjörer och tekniker inom förvaltningens verksamhetsområden. Utbildade kockar är även en yrkesgrupp som det råder brist på just nu och är därmed svårrekryterade.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Förvaltningen arbetar kontinuerligt med det systematiska kvalitetsarbetet genom att ta fram styrdokument för förvaltningens verksamhetsområden i syfte att skapa struktur, ordning och reda enligt Tranås kommuns ledningssystem.

Förvaltningen kommer under 2023 att göra en översyn av vår digitala mappstruktur. Detta i syfte att skapa en standard för mappstruktur inom förvaltningen samt gallra och GDPR-säkra mappinnehållet.

Framtida utmaningar

Avfallsverksamheten står inför stora omställningar pga. ny lagstiftning kopplat till nya avfallsslag som kommunen ska ta ansvar över samt krav på fastighetsnära insamling.

Förvaltningen har en stor utmaning inom kostverksamheten med gamla och slitna kök, vilket begränsar avdelningens uppdrag och utveckling. Centralköket är i stora behov av reoveringar men eftersom att produktionen pågår 365 dagar om året i detta kök möjliggörs inte reovering med nuvarande produktion. Förvaltningen är därmed i stort behov av ytterligare tillagningskök inom kostverksamheten för att kunna möjliggöra reovering av Centralköket.

Tranås kommun har precis som många andra kommuner i Sverige en växande infrastruktuurskuld som kräver stora reinvesteringar i den befintliga infrastrukturen. Detta i kombination med en växande befolkningsmängd som kräver utbyggnation av den befintliga infrastrukturen samt ökade krav från medborgare och tillståndsmyndigheter, innebär att förvaltningen står inför stora utmaningar i framtiden.

Kultur- och fritidsnämnd

Verksamhetsområde

Kultur- och fritidsnämnden hanterar genom sitt ansvar ett brett och mångfacetterat utbud av olika verksamheter som alla syftar till att göra Tranås till en bättre och rikare plats att leva på samt verka i.

Som kärnverksamheter inom verksamhetsområdet återfinns: Alla kommunala idrottsanläggningar, spår, leder, badplatser, en omfattande föreningservice, allmänskultur med konstarkiv, offentlig konst, utställningar, konserter, ungdomsverksamhet genom EPIC, bibliotek, Eriksbergsmuseet, kulturskolan, hälsocenter med mera.

Verksamhetsrådets omfattning ger nämnden en unik position tillika möjlighet att säkerställa Tranås roll som hållbar och attraktiv boendekommun.

Viktiga beslut och händelser under året

Nedan följer exempel på några av de händelser som hittills kommit att präglade KFN.

- Verksamheten EPIC analyseras grundligt från förvaltningens sida och omfattande förändringar är att förvänta. Verksamhetsidéen bör utvecklas och förfinas. Därtill bör tydligare mål samt syfte med verksamheten stipuleras. Överlag behöver ett nytt grepp tas avseende det systematiska kvalitetsarbetet, med erkänd och relevant statistik. Socialförvaltning samt Barn- och utbildningsförvaltning är delaktiga i arbetet med framväxten av ny verksamhet. Ny verksamhetsidé presenterades under maj månad.
- För biblioteket gäller fortsatt arbetet med att än tätare fläta samman allmänskulturen med bibliotekets verksamhet. Detta bedöms öka förvaltningens möjligheter att arbeta med samverkan bland annat kring programverksamheten. Därtill fortskrider arbetet med projektering kring bibliotekets ombyggnad.
- Verksamheten Kulturskola har tillsammans med SFI kommit att erbjuda aktiviteter såsom sång och dans. Detta har varit mycket uppskattat och ambitionen är att fortsätta utveckla detta samarbete. Därtill har Kulturskolan kommit att beviljas statliga medel för en satsning mot ungdomar med funktionsnedsättning. Detta arbete är under framarbetning.
- KFN fortsätter alltjämt att arbeta med att motverka ett för ensidigt och smalt ”stuprörs-tänk”. Genom ett tvärprofessionellt, tillika tvärfunktionellt arbetssätt är det KFN:s tydliga uppfattning att en högre samhällsnytta går att nå.
- Ungdomsverksamheten har kommit att genomföra trygghetsundersökningar på skolorna Ängaryd samt Junkaremålen.
- Tätare kontakt/samarbete med Tranås United är under framarbetning. Möten har hållits under inledningen av 2023 och ambitionen är att återigen ta plats i marknadsrådet.

Målsättning för verksamhetens kvalitet

- Tätare samverkan internt – KoF:s olika verksamhetsdelar
- Tätare samverkan externt – KoF samverkar ex. med HRAM gällande SFI, men även med både Socialtjänsten samt Barn- och utbildning. Därtill sker på regelbunden basis samverkan med föreningar samt övriga civilsamhället i stort.
- Organisatoriska förutsättningar att:
 - a) Kunna erbjuda ett gott systematiskt kvalitetsarbete.
 - b) Förse KFN med adekvata, goda och genomarbetade underlag för beslut.
 - c) Minska KoF:s sårbarhet. Dvs. arbeta fram färre men mer kända rutiner och dokument, samt låta uppdrag vila på fler personer och kompetenser.
- God och levande kontakt KoF – KFN. Detta innefattar en systematik gällande möten och övrig samverkan. Därtill genomför KFN verksamhetsbesök för att skapa sig en god insikt i verksamheternas unika särart.

- Tät ekonomiuppföljning som resultat av ny ledningsstruktur KoF.
- Genom att i verksamhetsplaner samt verksamhetsidéer säkerställa att identifierade målområden tas i beaktande med utgångspunkt i de mål som är avsedda för perioden. (se nedan)

Nämnd/bolagsmål och nämnd/bolagsindikationer

<i>Målområde</i>	<i>Nämndmål</i>	<i>Indikator</i>	<i>Aktivitet</i>
Innovativ integration och utbildningsnivå	Breddat och fördjupat arbete med innovativ integration och högre utbildningsnivå	Nya kundgrupper	Hälsocenter, EPIC, Hemma i Stoeryd med ev. uppföljning Kulturskolan, genom projekt hälsocenter
		Utbud och information på fler språk	Biblioteket
		Uppsökande verksamhet	EPIC
Barnkonventionen	<p>Aktiviteter för barn och ungdomar ska utgå från hög delaktighet från barn och ungdomar själva</p> <p>Barns kulturutövande och idrottande upp till tonåren ska vara befriat från urval och utslagning</p> <p>Föreningsservice och bidrag ska utgå från Barnkonventionen, jämlikhet och jämställdhet</p>	Flera forum för barn och ungdomsdialog inrättas	EPIC Projekt Junkaremålen samt Ängarydsskolan
		Föreningsträffar och dialogmöten	Vid behov (särskild händelse) Vid bidragsutbetalning
Jämlikhet och Jämställdhet		Dialogmöten och utveckling av bidragsregler	Planering av existider I direktkontakt med föreningsutvecklare
Social hållbarhet	Implementering av hållbarhetsstrategi och för social hållbarhet ska präglade perioden	Utbildning på förvaltningsövergripande nivå	
		Fortsatt utveckling Hälsocenter	-Utökning tjänst -Kulturskolan - Implementering styrgrupp samt arbetsgrupp

Friluftsliv	Utveckling och synliggörande av förutsättningarna för ett utmärkande attraktivt friluftsliv	Nätverkande	Reservatskommiteer, interkommunal samverkan, myndighetssamverkan, föreningskontakter, medborgardialoger
		Marknadsföringsinsatser	
Tillgänglighet	Kommunens kultur/ fritids/ friluftsanläggningar ska vara tillgängliga för personer med funktionsnedsättning	Kartläggning och utveckling av tillgängligheten	Anpassningar av Illernreservatet Inventering Kulturskola Meröppet biblioteket
Attraktivitet	Nöjda kunder (fler och nya kunder)	Inhämta synpunkter	Tät medborgar / föreningskontakt
		Mäta kundnöjdhet	Dels genom kund/brukar undersökningar EPIC, Bibliotek som mentometter i simhall.
		Räkna 'mediaträffar'	
God ekonomisk hushållning	Prognossäkerhet	Noggrann budgetuppföljning	Veckovis / månadsvis

Förvaltningens styrning mot inriktning för tillväxt

KFN:s verksamheter är att betrakta som mervärdesfunktioner i samhället. Detta innebär att de uppgifter som är ålagda KFN har en tydlig attraktivitetsdimension. Detta innefattar allt från att möjliggöra ett rikt föreningsliv till att spela en aktiv roll i våra ungdomars livsvillkor. Addera därtill den rika variationen av kulturuttryck KFN erbjuder samt idrottsrörelsens samhällsfostrande roll. Alla dessa delar utgör tveklöst viktiga komponenter i strävan efter ett så attraktivt platsvarumärke som möjligt.

Därtill förväntas KFN genom KoF tillhandahålla kommuninvånarna ett rikt och tillgängligt utbud, både vad gäller anläggningar, spår och leder som kulturutbud.

Det är därtill en tydlig önskan från KFN att dels själva erbjuda Tranås en rad olika evenemang, dels att i samråd med ex. Tranås United hitta goda samverkansmöjligheter gällande just evenemang.

Driftsresultat

För året 2023 fick KFN en ramutökning motsvarande 2 mkr. Dessa medel avsåg täcka den ökade energikostnad som kommit att uppstå utifrån upprättat elavtal.

KFN prognostiserar att kunna hålla tilldelade ramar för året 2023, men **stor osäkerhet råder** som resultat av ökade omvärldspriser. Detta drabbar primärt anläggningssidan (läs Bredstorps idrottsplats) och berör ej övriga delar av KFN.

Åtgärder vidtas emellertid där återhållsamhet avseende inköp utgör ett nyckelord. Därtill kan eventuellt vissa rekryteringar komma att påverkas i händelse av att utvecklingen går i fel riktning.

Investeringar

KFN prognostiserar ej någon budgetavvikelse avseende investeringar.

Personal

Den omorganisation förvaltningen initierats under andra halvan av 2022 avslutas under 2023. Detta avser både nyrekrytering som ny struktur i förvaltningens ledning samt strategiska delar.

Förvaltningen har under maj/juni tillsatt tjänsten som enhetschef bibliotek/allmänkultur. Vederbörande tillträder sitt uppdrag per 15 september. Med denna tillsättning är samtliga chefer tillsatta på förvaltningen. Ungdomsverksamheten EPIC står alltjämt inför förändringar. Förvaltningens vilja är att förändra ledningsstrukturen med tillskapandet av enhetschef simhall/EPIC. Nuvarande föreståndare ikläder sig ett uppdrag som ungdomsutvecklare med fokus på samverkan med övriga förvaltningar.

Förvaltningen har under maj månad kommit att tillsätta en tjänst som fritidskonsulent. Denna rekrytering ersätter en medarbetare som kommit att lämna förvaltningen.

Simhallen meddelar per 230609 att de för första gången på mycket lång tid har lyckats rekrytera ikapp de, sedan tidigare, vakanta tjänsterna.

Förvaltningen kommer från hösten att dela funktionen Hållbarhetsstrateg med KLF vilket innebär en minskning i tjänstgöringsgrad på KoF.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

KFN befinner sig tillsammans med KoF i en orienteringsfas där mycket ny struktur och arbetssätt alltjämt implementeras. Som ett led i strategin för social hållbarhet likväl som en del av strategin för tillväxt har en Kultur- samt Idrottsplan kommit att implementeras. Detta är att betrakta som riktningsskild dokument. Övrigt kvalitetsarbete sker i linje med kommungemensamma riktlinjer och övervakas av förvaltningschef, verksamhetsutvecklare samt förvaltningssekreterare.

Framtida utmaningar

Omfattande chefsbyten tillika en ny organisatorisk viljeriktning skapar nya och unika förutsättningar samt möjligheter att vitalisera stora delar av förvaltningens och nämndens arbete.

Det finns en erkänd viljeriktning från både nämnd som förvaltning att fläta förvaltningens olika verksamhetsområden tätare varandra och öka förmågan kring samverkan såväl internt som externt.

Genom dels en förfinad samverkan såväl internt som externt samt genom en förändrad ungdomsverksamhet är KFN redo att göra ett än större avtryck i de goda samhällsbyggande processerna. Därtill är det KFN:s tydliga vilja att dra nytta av föreningslivets samhällsbildande kraft. Genom att be-

vaka förvaltningens roll bland annat i SSPF samt i samverkan med andra förvaltningar och myndigheter, är det KFN:s tydliga vilja att bidra till Tranås bästa. I detta arbete kommer strategin för social hållbarhet samt strategin för tillväxt utgöra goda kompasser.

Barn- och utbildningsnämnd

Verksamhetsområde

Barn- och utbildningsnämndens ansvarsområden är förskola, pedagogisk omsorg, grundskola, anpassad grundskola, gymnasieskola, anpassad gymnasieskola, elevhälsa och central skoladministration.

Viktiga beslut och händelser under året

Lokalfrågorna fortsätter att vara i fokus och byggnationen av Junkaremålsskolan F-6 är i full gång och fortskrider enligt plan. Under tidig höst arbetas det med fasaden. Inredningsfrågor är i fokus och planering inför inköp av inventarier pågår. I slutet av maj togs ”första spadtaget” vid Granelundsskolan med inbjudna gäster och ett antal elever från skolor i Tranås tätort som deltog i de första spadtagen. Granelundsskolan kommer att tas i bruk till höstterminsstart 2025. En förstudie har gjorts för Hubbarpsskolan, vilket presenterats för nämnden i juni och där förväntat beslut i augusti sköts upp till september. Förvaltningen förordar nybyggnation då en renovering inte till fullo tillgodoser de pedagogiska önskemål som finns på en modern skola.

Under våren har det varit en hög inskrivning av barn inom förskolan, närmare 1000 barn, och en högre närvaro. Arbetet med att ersätta Kungsparkens förskola fortsätter och under sommaren har sanering och rivning av de gamla lokalerna, samt markberedning pågått. Inom en snar framtid påbörjas byggnationer och ”första spadtaget” är planerat till 6 oktober 2023. Förskolan beräknas vara klar i slutet av 2024.

Första läsåret med det nya systematiska kvalitetsarbetet har slutförts och nämnden har fått uppföljning på våra tre årliga uppföljningsområden. Den 1 september börjar en ny kvalitetssamordnare sin tjänst på förvaltningen, vilket kommer att ge stöd åt det fortsatta arbetet. Skolverket har också tagit ansvar för ett nationellt kvalitetssystem och har nyligen lanserat sitt system, vilket framöver ska kopplas samman med vårt eget systematiska kvalitetsarbete.

Förvaltningen fortsätter också arbetet med utformningen av framtidens gymnasieskola. Intentionen i lagen är att planering och dimensionering av gymnasieskolan måste förbättras och i stället för att konkurrera med varandra behöver gymnasieskolor samarbeta. Lagen, som träder i kraft den 1 juli 2023 och ska gälla från 2025, innebär att Tranås måste ha minst två andra samverkanskommuner för att bilda samverkansområden. Ett intensivt arbete har pågått under en lång tid och samtliga grannkommuner utan egen gymnasieskola har fått enskilda besök vid flera tillfällen och förvaltningschef, gymnasiechef, Barn- och utbildningsnämndens ordförande, KSO samt kommundirektör har vid minst två tillfällen besökt våra grannkommuner i syfte att skapa framtida samverkan. Under hösten förväntas politiska diskussioner föras för att sedan mynna ut i ett beslut runt årsskiftet.

Målsättning för verksamhetens kvalitet

Utbildning av hög kvalitet bidrar till enskilda individers utveckling men också att till att stärka kommunens konkurrenskraft och ge förutsättningar för att skapa utveckling och välutbildad arbetskraft. Tranås kommun behöver arbeta med att höja andelen individer med eftergymnasiala studier och därmed höja utbildningsnivån. Detta förutsätter god kvalitet inom förskola och grundskola som i sin tur ger behörighet till gymnasium och senare eftergymnasiala studier.

Ett led i den höjda kvaliteten är att kunna erbjuda grundskolor med likvärdig utbildning i ändamålsenliga och permanenta lokaler. Likvärdigheten innebär också en likvärdig utbildning både mellan skolor och även mellan klasser på samma enhet. Det handlar också om att kunna bibehålla en hög kvalitet inom förskolan.

Det systematiska kvalitetsarbetet ligger till grund för det fortsatta arbetet med verksamhetens kvalitet. Den årliga strukturen bygger på tre uppföljningsområden, med utgångspunkt från styrdokument som skollagen och läroplaner.

Regeringen har givit skolmyndigheterna i uppdrag att ta fram ett nationellt kvalitetssystem för hela skolväsendet och de har nu återkommit med nationella målsättningar, delmål och indikatorer för att utveckla framgångsfaktorer för effektiv skolutveckling. På grund av besparingsskäl har arbetet med att inrätta flera nya kontor i landet stoppats men arbetet förväntas återupptas framöver. Avsikten är att åstadkomma större spridning och regional närvaro när det gäller skolmyndigheter. Detta kommer på längre sikt stödja verksamhetens kvalitetsutveckling.

Nämndmål och indikationer

- Ekonomisk kontroll och kostnadseffektiv verksamhet
- Höjd utbildningsnivå genom ökat antal elever med behörighet till yrkesprogram på gymnasiet
- Ökat antal elever med behörighet till studieförberedande program på gymnasiet.
- Ökat antal elever med gymnasieexamen inom fyra år, samt ökat antal invånare 25-64 år med eftergymnasial utbildning

Förvaltningens styrning mot inriktning mot tillväxt

Barn- och utbildningsförvaltningen ska leverera en förskola av hög kvalitet där barn får de förkunskaper och språkkunskaper som krävs för att kunna tillgodogöra sig undervisning i de tidigare ålderna. Studier visar att fullföljd gymnasieutbildning ger större och bättre möjligheter till egen försörjning genom arbete och vidare studier. Förvaltningens uppdrag är att få fler elever som lämnar grundskolan med behörighet till gymnasieskola. Detta ger i sin tur fler elever som lämnar gymnasieskolan med examen och med möjlighet till arbete och/eller vidare studier.

Förvaltningen arbetar med målet att få ett bättre resultat i åk 9 än våra grannkommuner i Östergötlands och Jönköpings län samt genom att bibehålla och öka Holvedsgymnasiets attraktivitet i närområdet.

En viktig del i en skola och förskola av hög kvalitet är att tillhandahålla lokaler av god kvalitet, vilket förbättrar möjligheter för barn och elever att tillgodogöra sig undervisning men moderna och anpassade lokaler bidrar även till framtida kompetensförsörjning och en stabil tillgång till utbildad personal och legitimerade lärare.

Driftsresultat

Prognosen för augusti visar en budget i balans.

Förskola och pedagogisk omsorg

Förskola och pedagogisk omsorg prognosticerar för ett underskott på 1,4 mkr.

Den största anledningen till underskottet är att förskolorna har ökat sin bemanning för att möta det ökade behovet av barnomsorg. Antalet inskrivna barn är för tillfället högre än på flera år och i princip alla förskolor är fulla.

Grundskola och fritidshem

Prognosen för grundskola och fritidshem visar ett överskott på 0,4 mkr

Grundskolorna prognosticerar ett överskott medan grundsärskola och särskilda undervisningsgrupper beräknas gå med underskott. Fritidshemmen beräknas klara en budget i balans.

Kostnaden för skolskjuts beräknas bli högre än budgeterat. Detta beror på fortsatt höga dieselpriser.

Gymnasiet

Verksamheten för gymnasie- och gymnasiesärskola beräknas gå med ett överskott på 0,2 mkr.

Personalkostnaderna beräknas bli lägre än budgeterat pga. vakanser och långtidssjukskrivningar under våren. Nettokostnaden för interkommunal ersättning beräknas bli högre än budgeterat, liksom kostnader för elevresor/färdbevis.

Investeringar

Investeringsbudget för 2023 uppgår till 12,0 mkr. Hela investeringsutrymmet beräknas användas. Till största delen är investeringarna IT-relaterade och består bl.a. av elevdatorer, personaldatorer, IT-utrustning och nätverk i lokaler. I övrigt kan nämnas maskinutrustning till gymnasiet samt skolmöbler till grundskolan.

Personal

Barn- och utbildningsförvaltningen i Tranås ser liksom många andra kommuner att behovet av behöriga och legitimerade lärare är fortsatt stort och bedöms öka framöver. Det beror framför allt på att antalet barn och unga ökar i snabbare takt än antalet nyexaminerade lärare och en förhållandevis hög andel medarbetare över 60 år, vilket innebär att antalet pensionsavgångar de närmaste åren är relativt stort.

Förvaltningen gör uppföljningar av den kompetensförsörjningsplan som arbetats fram tillsammans med lärarfacken (HÖK-21). Möjligheter till kompetensutveckling tillsammans med Linköpings universitet och Högskolan för kommunikation och lärande i Jönköping är ett utvecklingsområde vilket kan ske t.ex. genom arbetsintegrerad utbildning och utlokaliserad utbildning i vårt närområde. Ett samarbetsavtal finns också med Linköpings universitet, vilket innebär att Tranås kommun har flera övningsskolor där studenter genomför verksamhetsförlagd utbildning. Praktik på Tranås skolor ger ökade rekryteringsmöjligheter efter avslutad utbildning. En förhoppning finns också om att nya moderna skollokaler ska bidra till ökad attraktivitet när ny personal sökes.

Ett genomsnitt av den totala sjukfrånvaron under de senaste tre åren visar på en högre korttidsfrånvaro inom förskolan än inom grundskolan och gymnasiet. Omvänt gäller för långtidsfrånvaro där gymnasiet har något högre andel personal med långtidsfrånvaro. Arbete med att analysera sjukfrånvaron och hitta åtgärder pågår. Under årets första månader har det periodvis varit svårt att hitta vikarier vid frånvaro (sjukfrånvaro och vård av barn), särskilt inom förskolan.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Målet med det systematiska kvalitetsarbetet är att stärka analys- och uppföljningsarbetet på alla nivåer inom förvaltningen. Detta arbete, tillsammans med utvecklingslärares arbete, förväntar sig förvaltningen ska leda till förbättrad kvalitet och ökad medvetenhet på alla nivåer om vilka förbättringar som behöver göras för ökad måluppfyllelse. Förvaltningen har nyligen rekryterat en kvalitetsamordnare som tillträder sin tjänst den 1 september. Detta leder till ökade möjligheter att fokusera på stöd och uppföljning av det systematiska kvalitetsarbetet.

Framtida utmaningar

Oro i vår omvärld skapar osäkerhet kring dimensionering av verksamheter och utmaningar kring integration är stora.

Skolverkets lärarprognos visar att det kommer att vara fortsatt brist på behöriga lärare och förskollärare fram till 2035 och ca 12 000 nyutexaminerade lärare och förskollärare väntas saknas år 2035. Till viss del beror behovet på att visstidsanställda utan utbildning behöver ersättas av nyexaminerade

lärare och förskollärare. Ett stort antal lärare behöver rekryteras för att ersätta lärare som går i pension, främst förskollärare, lärare grundskolan åk 7-9 och yrkeslärare på gymnasiet. Behovet av lärare är så stort att det inte enbart räcker med att utbilda fler unga studenter. För att klara behovet behövs många åtgärder som t.ex. vidareutbildning av obehöriga lärare och att fånga upp personer med annan grundutbildning, andra yrkesgrupper som kompletterar lärarna.

Utbildning av hög kvalitet bidrar till enskilda individers utveckling, möjlighet till egen försörjning men också till att stärka kommunens konkurrenskraft och ge förutsättningar för fortsatt utveckling. För att höja andelen individer med eftergymnasiala studier och bidra till höjd utbildningsnivå krävs god kvalitet inom förskola och grundskola som i sin tur ger behörighet till gymnasium och eftergymnasiala studier. Gymnasiutredningen rymmer både möjligheter och hot kopplat till dimensionering av gymnasieskolan och förväntningar på samverkan mellan kommuner.

Socialnämnd

Verksamhetsområde

Socialnämnden ska tillhandahålla socialtjänst till Tranås kommuns medborgare genom följande verksamheter: Barn- och ungdomsvård, familjerätt och familjerådgivning, insatser till personer med funktionsnedsättning, tillstånd och tillsyn av alkohol- och tobaksförsäljning, vård för vuxna med missbruksproblem, vård och omsorg om äldre samt övriga insatser till vuxna. Socialnämnden är också ansvarig för att tillhandahålla hälso- och sjukvård i hemmet.

Viktiga beslut och händelser under året

Socialnämnden ställer om sin vård- och omsorgsverksamhet vad gäller schemaläggning och arbetsätt, i enlighet med nya direktiv avseende dygnsvila som träder i kraft i oktober.

Under året har socialförvaltningen arbetat metodiskt med att anpassa verksamheten till budgetram, både för 2023 och framåt.

Målsättning för verksamhetens kvalitet

För socialförvaltningen och dess verksamheter gäller att:

- Brukarna bemöts professionellt och får rätt vård, stöd och/eller skydd.
- Medarbetarna känner arbetsglädje och har rätt kompetens.
- Ha ekonomisk kontroll över en kostnadseffektiv verksamhet.

Nämndmål och nämndindikationer

<i>Målområde</i>	<i>Nämndmål</i>	<i>Indikator</i>	<i>Målvärde</i>
Kvalitet i verksamheten.	Brukarna bemöts professionellt och får rätt vård, stöd och/eller skydd.	<i>Under utveckling.</i>	<i>Under utveckling.</i>
God arbetsmiljö.	Medarbetarna känner arbetsglädje och har rätt kompetens.	Resultat från medarbetarenkät.	Hög omfattning positiva svar vad gäller uppskattning av arbetet och arbetsplatsen. Låg omfattning av missnöje och ej av allvarlig karaktär.
Ekonomisk hushållning.	Ha ekonomisk kontroll över en kostnadseffektiv verksamhet.	Ekonomisk prognos och resultat.	Budget i balans.

Förvaltningens styrning mot inriktning för tillväxt

Socialförvaltningen arbetar med att säkerställa kompetensförsörjningen, bland annat genom att öka attraktiviteten för de jobb som utförs inom socialnämndens verksamheter. Detta kompetensförsörjningsarbete utförs för närvarande i form av två projekt: Heltidsresan och Rätt använd kompetens.

- Heltidsresan, som är en nationell överenskommelse, syftar till att skapa förutsättningar för alla medarbetare att ha en heltidstjänst.
- Rätt använd kompetens syftar till att kompetensen finns och används där den behövs. Projektet kommer innebära en översyn av de yrkesgrupper som finns idag i förvaltningen, en kartläggning av de arbetsuppgifter som utförs samt en plan för att förlägga arbetsuppgifterna över fler yrkesgrupper

Driftsresultat

Socialnämnden prognosticerar ett underskott på 3 mkr för 2023 efter budgetuppföljning per sista augusti, vilket är en förbättring med 26,3 mkr jämfört med det budgeterade underskottet på 29,3

mkr. De tre främsta anledningarna till denna förbättring är ökad budgetram, statsbidrag och besparingsåtgärder.

Underskott	-29,3
Ramökning KF 27/3	10,0
Förbättrad prognos för verksamheterna (inkl. vidtagna besparingsåtgärder)	8,3
Resultatpåverkande statsbidrag	8,0
Årsprognos 2023	-3,0

Hemtjänsten prognostiserar ett underskott på -3,6 mkr, vilket beror på de nya direktiven om dygnsvila. De har för hemtjänsten medfört stora schemaförändringar med ett ökat behov av personal. Socialförvaltningen har under hela året arbetat intensivt med att hitta den mest kostnadseffektiva schemalaggningsen och de smartaste arbetssätten inom ramen för de nya direktiven, ett arbete som också medfört att hemtjänsten sedan i våras har kunnat förbättra sin årsprognos för vad omställningen kommer att kosta.

Särskilt boende för äldre prognostiserar ett överskott på 1,5 mkr, vilket framför allt beror på effektiviseringar inom egenregin och på lediga lägenheter. Som följd av antalet lediga lägenheter har socialnämnden beslutat om att "lägga en avdelning i malpåse" på Råsvägen.

Individ- och familjeomsorgen prognostiserar ett överskott på 7,2 mkr, vilket bland annat beror på lägre placeringskostnader (än prognostiserat), vakanser och något lägre kostnader för konsulter.

Funktionshinderomsorgen Stöd och Omsorg prognostiserar ett överskott på 1,9 mkr, vilket framför allt beror på att personalkostnaderna för ett personligt assistansärende efter omprövning nu ersätts av Försäkringskassan istället för av socialnämnden.

Hälso- och sjukvården prognostiserar ett överskott på 1,5 mkr vilket bland annat beror på vakanser och besparingsåtgärder.

Sedan förra prognosen, 2023-05-31, har flera resultatpåverkande statsbidrag tillförts socialnämnden. Bland annat har socialnämnden beviljats ett s.k. prestationsbaserat statsbidrag på 3,3 mkr avseende sjuksköterskebemannings på särskilda boenden för äldre. Socialnämnden har alltså "belönats" för att man har uppnått en viss miniminivå avseende tillgång på sjuksköterskor.

Investeringar

Socialnämnden prognostiserar att investeringsbudgeten på 4,0 mkr kommer nyttjas under året. Investeringsåtgärder som görs är bl digital agenda, fortsatta investeringar inom LSS gruppboende Bryggan och en del reinvesteringar i möbler och cyklar.

Personal

Socialnämnden arbetar systematiskt med arbetsmiljö i enlighet med den process som är upprättad i den kommunala organisationen. I arbetet med arbetsmiljö, rekrytering, kompetensutveckling, arbetsrätt o dyl. har socialförvaltningen ett stöd av och nära samarbete med kommunens HR-avdelning.

En av de största utmaningarna för socialnämnden är att säkra kompetensförsörjningen. Tillgång till personal förväntas inte öka i samma takt som medborgarnas behov av socialtjänst. Svårigheterna märks redan då socialnämnden har svårt att rekrytera till många tjänster. Nationellt har det konstaterats att det råder kris avseende tillgång på vård- och omsorgspersonal. Socialnämnden har fastställt riktlinjer som ska syfta till att tillgång på kompetens ska vara tillräcklig och inte utgöra en risk för nämndens förmåga att upprätthålla god kvalitet och arbetsmiljö inom sina verksamheter. Utifrån dessa riktlinjer har socialförvaltningen bedrivit ett kompetensförsörjningsarbete som i sin första fas har fokuserat på Heltidsresan.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Internkontrollprocess

Socialnämnden har en fastställd internkontrollprocess. Internkontrollplanen utgår från en risk- och väsentlighetsanalys, där både socialnämndens arbetsutskott och socialförvaltningen har bidragit. Fastställd internkontrollplan följs i sin helhet upp efter genomfört verksamhetsår. De enskilda kontrollpunkterna följs upp i enlighet med vad som fastslagits för varje kontrollpunkt i internkontrollplanen.

Systematiskt kvalitetsarbete

Socialnämndens verksamheter regleras primärt av Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), Socialtjänstlagen (SoL) och/eller Lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). För verksamheter som regleras av HSL, SoL och LSS ska det bedrivas ett systematiskt kvalitetsarbete i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter. I ett systematiskt kvalitetsarbete ingår bland annat processer för hantering av avvikelser och egenkontroller. För verksamheter som regleras av HSL ska det också bedrivas ett systematiskt patientsäkerhetsarbete.

Socialnämnden har en fastställd process för hantering av avvikelser, inklusive hantering av allvarligare missförhållanden och vårdskador i enlighet med lex Sarah och lex Maria.

Uppföljning av privata utförare

Enligt Tranås kommuns program för uppföljning av privata utförare (PRG-3469) ska varje nämnd med fullmäktiges program som grund utarbeta en plan för när och på vilka sätt avtal och verksamhet som överlämnats till privata utförare ska följas upp. Socialnämnden har inför 2023 en fastställd process för uppföljning av de privata utförarna Ansvar & Omsorg (som driver särskilt boende Råsvägen enligt LOU) och THS Hemtjänst (som bedriver hemtjänst enligt LOV).

Framtida utmaningar

Den sammanfattade utmaningen för socialnämnden är att bedriva en verksamhet inom ramen för socialtjänstlagen (SoL), lag om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) samt hälso- och sjukvårdslagen (HSL) med de ekonomiska resurser och den kompetenstillgång som finns. Uppfattningen är att behov av socialtjänst och krav på socialtjänst ökar i större takt än de ekonomiska resurserna och tillgång på personal.

Den ekonomiska utmaningen, att bedriva verksamheten inom budgetram, är och har varit socialnämndens återkommande bekymmer om man ser till nämndens historiska resultat. En lika stor utmaning är kompetensförsörjningen. I takt med välfärdssamhällets utveckling under 1900-talet har födelsetal sjunkit samtidigt som människor lever allt längre. Konsekvensen har blivit att andelen människor i arbetsför ålder har minskat i befolkningen samtidigt som andelen äldre har ökat. Relativt sett ska alltså färre människor försörja fler. Arbetsgivare "slås" om procentuellt färre potentiella arbetstagare.

Socialnämnden ser att behov av socialtjänst och hälso- och sjukvård ökar och förändras generellt i verksamheten. Särskilt märks ökade och förändrade behov hos barn och unga samt inom hälso- och sjukvård. Exempelvis har fler äldre komplexa sjukdomar, d.v.s. flera samtidiga sjukvårdsbehov som kräver mer avancerad vård.

År 2026 prognostiseras en ny socialtjänstlag träda i kraft. Den nya lagen kommer innebära stora förändringar för alla kommuner i landet. En av förändringarna är att det kommer ställas tydligare krav på förebyggande arbete. Socialnämnden kommer alltså behöva bedriva mer verksamhet enligt den nya lagen. Det är oklart på vilket sätt landets kommuner kommer kompenseras ekonomiskt för dessa nya krav.

Tranås Stadshus AB

Ansvarsområden

Tranås Stadshus AB är ett helägt dotterbolag till Tranås kommun och syftet är att äga och förvalta aktier och värdepapper. Tranås Stadshus AB har två dotterbolag; Tranås Energi AB och AB Tranås-bostäder. Tranås Stadshus AB har från och med 2015 en bolagsstyrelse som utgörs av kommunstyrelsens arbetsutskott.

Viktiga beslut och händelser under året

Fullmäktige beslutade i mars om en extra utdelning innevarande år från Tranås Energi AB, via Tranås Stadshus AB till Tranås kommun om 5 mkr.

Under året har bolaget tecknat om ett lån vilket innebär högre räntekostnader kommande år.

Driftsresultat

Bolagets resultat per sista augusti visar en förlust på -2,9 mkr efter finansnetto. Helårsprognosen är samma som budgeterat resultatet om -5 mkr i förlust.

För verksamhetsåret 2023 har kommunfullmäktige beslutat om anteciperad utdelning på 10 mkr till ägaren Tranås kommun samt extra utdelning på 5 mkr.

Budgeterade kostnader i bolaget avser räntekostnader samt administrativa kostnader. De ökade räntekostnaderna har en negativ påverkan på bolagets resultat, jämfört med tidigare år.

Investeringar

I bolaget finns inga investeringar.

Tranås Energi AB

Verksamhetsområde

Elhandel, Elnät, Kraftvärme, Fibernät, Vattenkraft, Energitjänster

Viktiga beslut och händelser under året

Under de första åtta månaderna har ca 35 intresseanmälningar varav hittills ca 15 skarpa beställningar avseende fjärrvärme inom redan utbyggda områden inkommit mot normalt några stycken, vilket är positivt.

Planering pågår avseende byggnationen av två driftshallar för IT-servrar med driftsättning av hall 1 i oktober och hall 2 i december. Dessa byggs dels utifrån eget behov och dels i kommersiellt syfte då operatörer i fibernätet, andra företag i Tranås och förmodligen också Tranås kommun kommer hyra plats för sina respektive servrar.

Vidare pågår också projektering för en andra andelsägd solcellspark. För närvarande inväntas tillstånd från länsstyrelsen och så fort det är klart kommer andelar börja säljas. Intresset är fortsatt mycket stort.

Nya elavtalsformer har introducerats under våren där det finnas ett volymsäkrat pris i botten men där kostnad alternativt intäkt avseende avvikelser från den säkrade volymen överförs till slutkund. Detta görs i linje med hur branschen i stort nu agerar efter förra årets turbulens på elmarknaden med volatila och extremt höga elpriser som resulterade i en kraftigt negativ resultateffekt kopplat till volym- och profilirisken.

Tillståndsansökan avseende det återstående fiskomlöpets i Bulsjöån, vid Oppeby kvarn, har skickats in till Länsstyrelsen och byggnation bör kunna genomföras under 2024. Vidare har fortsatta åtgärder vidtagits avseende vatten- och fiskevård i Svartån enligt den för ändamålet framtagna planen.

Målsättning för verksamhetens kvalitet

Inom ramen för bolagets kvalitets- och miljöledningssystem, ISO 9001 respektive ISO 14001 finns kvalitets- och miljömål med tillhörande handlingsplaner.

Bolagsmål

<i>Målområde</i>	<i>Bolagsmål</i>	<i>Målvärde år 2023</i>	<i>Målvärde år 2024</i>	<i>Målvärde år 2025</i>	<i>Målvärde år 2026</i>
Ägardirektiv	Avkastning på Eget kapital	9 %	9 %	9 %	9 %
Ägardirektiv	Soliditet	20 %	20 %	20 %	20 %

Bolagets styrning mot inriktning mot tillväxt

Utifrån mål och inriktning bidrar bolagets verksamhet i sig och på det sätt den bedrivs till att Tranås ska vara en attraktiv kommun att bo och verka i. Särskilt kan noteras att tillgängligheten till säker och snabb uppkoppling via fiber i princip är 100 procentig liksom att det klimat- och miljöarbete som bolaget bedriver som förutom minskade koldioxidutsläpp också handlar om naturvård och biologisk mångfald bidrar till en attraktiv boendemiljö.

Resultat efter finansnetto

Då det varit varmare än normalt redovisar fjärrvärmeaffären ett resultat under budget. Övriga verksamheter, exklusive elhandel och elproduktion, redovisar ett bruttoreultat i nivå med budget. ”Påverkbara” intäkter och kostnader ligger i fas med eller bättre än budgeterat. Räntekostnader undantaget som är högre än beräknat. Stibors 3-månadersränta har legat ca 1 % över den budgeterade nivån. Prognosen är ett budgetöverskridande på 1-1,5 mkr.

Elhandeln redovisar ett resultat under budget då volym- och profiltrisken i befintliga fastprisavtal fått ett visst negativt genomslag. Vad gäller elproduktionen har elpriset visserligen i sig legat under det budgeterade men tack vare att 25 % av produktionen under första kvartalet var prissäkrat till 3,50 kr/kWh ligger intäkten från denna produktion betydligt över budget, vilket också är den faktor som i huvudsak förklarar att bolaget sammantaget redovisar ett resultat över budget så här långt.

Kostnaden för biobränsle till kraftvärmeverket kommer att öka markant mer än budgeterat under hösten (75 % prishöjning från 1 augusti). Detta påverkar resultatet och därmed prognosen för helår på ett tydligt negativt sätt.

Investeringar

Bruttoinvesteringarna har uppgått till 29,8 mkr, vilket är enligt plan. Den större investeringen under året är byggnationen av två driftshallar för IT-serverar. Därutöver utgörs investeringar i huvudsak av löpande reinvesteringar i distributions- och produktionsanläggningar samt utbyggnad av fiber och fjärrvärme.

Personal

En god arbetsmiljö för personalen säkras genom en fastlagd arbetsmiljöpolicy, fastställda arbetsmiljömål och handlingsplaner för dessa. En uppföljning av planerna, inklusive jämställdhetsplanen, sker varje år och resultatet meddelas vid styrelsens sammanträde och vid ”Ledningens Genomgång”. Genom årliga utbildningsplaner säkerställs personalens kompetensutveckling.

Företaget genomför flera årliga aktiviteter av friskvårdande karaktär och har även ett friskvårdsbidrag som personalen har möjlighet att ta del av. Hur medarbetarna upplever sin arbetssituation och sin arbetsmiljö mäts veckovis via ett digitalt verktyg, ”Winningtemp”. Det råder brist på en del av yrkeskategorierna i branschen varför det är än mer viktigt att aktivt arbeta med att vara en så attraktiv arbetsgivare som möjligt.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

Systematiskt kvalitetsarbete bedrivs inom ramen för bolagets kvalitets- och miljöcertifiering, ISO 9001 respektive ISO 14001. Bolaget bedriver en aktiv omvärldsspaning via branschorganisationer men också i egen regi för att snabbt fånga upp och eventuellt implementera nya innovativa och kostnadseffektiva tekniska lösningar inom bolagets produktion och distribution av energi liksom inom fibernätsverksamheten. Därutöver har bolaget stort fokus på digital affärsutveckling där digitaliserad kundkommunikation och automatiserade kundprocesser är prioriterat.

Framtida utmaningar

Vid en branschjämförelse med jämförbara bolag står sig Tranås Energi relativt väl vad gäller ekonomiska nyckeltal, har konkurrenskraftiga priser och mycket höga värden i genomförd kundundersökning.

Bolaget har också ett starkt varumärke med en tydligare miljöprofil än flertalet andra energibolag.

Bolagets insatser för miljöanpassad vattenkraft och biologisk mångfald får fortsatt stor nationell uppmärksamhet och genererar en tillväxt vad gäller antal nya elhandelskunder.

En stor utmaning framöver är vilka krav som kommer ställas på och därmed vilka investeringar som ska prioriteras i elnätet med avseende på ökad intermitterent elproduktion, främst i form av mikroproduktion, men också med avseende på framtida energilagring liksom krav på ökad kapacitet till följd av att en allt större del av fordonsflottan kommer utgöras av elfordon.

En viktig fråga framöver, som bolaget kommer titta närmare på under året, är bolagets eventuella deltagande på den framväxande marknaden för flexibilitets- och stödtjänster och då också kopplat till eventuell investering i batterilager och liknande.

Vidare har vätgasen seglat upp som en allt viktigare fråga på det nationella planet och bolaget kommer utreda dess roll också lokalt i Tranås.

AB Tranåsbostäder

Verksamhetsområde

AB Tranåsbostäder ska tillhandahålla ett brett utbud av bostäder och lokaler i Tranås. På uppdrag av Tranås Stadshus AB äger och förvaltar bolaget kommunala verksamhetslokaler. Bolaget ska genom nyproduktion bidra till att trygga bostadsförsörjningen inom kommunen.

Affärsutvecklingen ska drivas med ett starkt kundfokus.

Viktiga beslut och händelser under året

- Granelundskolan
Beräknat färdigställande Q2 år 2025. Byggnadsarbetena är påbörjade och fortlöper enligt plan.
- Kv. Vitsippan, hus 05
Upphandling är avslutad och generalentreprenör är utsedd. Rivningsarbeten av befintlig byggnad hus 05 pågår och beräknas att avslutas i oktober. Beräknad sluttid för nu förskola är Q4 år 2024.
- Kvarteret Biljarden 14; rivningsentreprenad inledd.
- Kontinuitetsplanering för att säkerställa bolagets ansvarsområden vid särskild händelse fortlöper. Arbete pågår med genomgång av beroendeställning till annan part.
- Förvärv har skett av fastigheten Tranås Svanen 10 (via dotterbolag). Socialförvaltningen flyttar in i färdigställda kontor under hösten 2023. Planering pågår för färdigställande av resterande del av byggnad mot Storgatan. Detaljplanearbetet inlett avseende fastigheten. Ändring av ändamål från vård till bostäder och kontor.
- Strategisk hållbarhetsplan för bolaget har färdigställts och ny affärsplan beslutas av styrelsen i september månad.
- Ny chef för förvaltningsavdelningen tillträdde den 7 augusti.

Målsättning för verksamhetens kvalitet

Aktiviteten i samtliga förvaltningar och bolag är att implementera Strategi för hållbar utveckling med prioriteringar 2020–2023.

Bolagets styrande dokument såsom affärsplan och riktlinjer i företagets kvalitetscertifiering har anpassats i enlighet med gällande ägardirektiv. Affärsplanen utvecklas avdelningsvis genom verksamhetsplaner, vilka planerar och följer upp verksamhetens mål på avdelningsnivå.

Bolagets styrande dokument utgår från de av kommunfullmäktige fastställda visioner och strategier utifrån Tranåsbostäders perspektiv samt kommunens handlingsplan för tillväxt.

Tillsammans med Tranås kommun och dess förvaltningar fortsätter arbetet med att säkerställa kommunens tillgång till ändamålsenliga verksamhetslokaler.

Mål och indikationer

<i>Målområde</i>	<i>Mål</i>	<i>Indikator</i>	<i>Mål- värde år 2023</i>	<i>Mål- värde år 2024</i>	<i>Mål- värde år 2025</i>
Ägardirektiv	Soliditet	% Mäts en gång om året i samband med årsbok- slut.	16 %	16 %	16 %
	Avkastning på eget kapital	% Mäts vid varje budget- uppföljning utifrån aktu- ell helårspro- gnos.	2 %	2 %	2 %

Bolagets styrning enligt handlingsplan för tillväxt

Tranås bostäder har tagit fram en kommunikationsstrategi och marknadsplan för att öka bolagets och kommunens attraktivitet. I den fokuseras på målgruppen enligt Tranås kommuns handlingsplan för tillväxt.

I nytt ägardirektiv anges att bolaget har möjlighet att förutom hyresrätt även erbjuda bostadsrätt samt äganderätt till försäljning samt utveckla den kommersiella verksamheten.

Driftsresultat

Ack utfall per 23-08-31 uppgår till cirka 13,7 mkr och är resultatmässigt cirka 12,9 mkr bättre än budget.

Bolaget har mottagit statligt elstöd på 4 mkr som det inte budgeterats för. Hyresbortfallet ligger på en lägre nivå och påverkar resultatnivån positivt med cirka 0,9 mkr. På kostnadssidan är det främst mediakostnader samt kostnader för underhåll som utfallsmässigt inte kommit upp i budgetårstakt ännu och därav har ett lägre utfall än vad som budgeterats för perioden. Posten planerat underhåll har en eftersläpning i utfallet hittills men beräknas nå budgetnivå under året.

De finansiella kostnaderna ligger ackumulerat per augusti månad cirka 0,4 mkr högre än budget. På grund av den fortsatt höga räntenivån har den tidigare uppjusterade helårsprognosen höjts ytterligare. De högre räntekostnader hanteras delvis via de positiva intäktsförändringarna som beskrivits ovan men om ytterligare hantering behöver ske genomförs det främst via omprioriteringar inom planerade underhållsarbeten för året. Omprioriteringar hanteras inom respektive verksamhetsben utifrån nivån på räntekostnadsökningen. Koncernens prognosticerade resultatnivå för året är cirka 2,5 mkr högre än lagd årsbudget, vilket beror på en bedömning av hur tillkomna bolag under året kommer att påverka helårsresultatet samt en positiv påverkan utifrån mottaget elstöd.

Investeringar

Budgeterad investeringsnivå för året uppgår till 287 mkr. Prognosen för året har justerats till 370 mkr med grund i ursprunglig budgeterad nivå samt tillägg för investeringar via tillkomna bolag i koncernen under året. De stora posterna under året avser, utöver fastighetsförvärven via dotterbolagen, Junkaremålsskolan samt Granelundskolan.

Personal

Avseende kompetensförsörjning fortsätter arbetet löpande med att utveckla personalens kompetens samt genomföra rätt rekryteringar för verksamhetens bästa på såväl kort som lång sikt. Rekryteringsprocessen avseende förstärkning inom avdelningen för fastighetsutveckling med ny projektledare fortsätter. Utöver detta har ersättningsrekrytering av en Förvaltare inletts.

Bearbetning av resultatet från årets medarbetarundersökning pågår. Resultaten följs upp i enlighet med bolagets systematiska arbetsmiljöarbete.

Systematiskt kvalitetsarbete och innovation

AB Tranås bostäder arbetar kontinuerligt med processen kring ständiga förbättringar. Detta är en del i verksamhetens olika delar och en del i arbetsvardagen i allt från service till våra kunder, förvaltning av våra fastigheter till administration och kommunikation. Värdegrunden är utgångspunkten för sätandet att arbeta med dessa frågor och affärsplanen är bolagets ram för fokus och prioriteringar i såväl det strategiska som operativa arbetet.

I samband med att ny styrelse tillsatts i bolaget, kommer ny affärsplan samt verksamhetsplaner arbetas fram och implementeras under året.

Nya mål utifrån föregående års genomförda NKI-undersökning arbetas in i ny affärsplan för bolagets verksamhet.

Framtida utmaningar

Bolaget går nu in i en expansiv fas med stor investeringsvolym. Detta avser kommunala verksamhetslokaler samt bostadsfastigheter och kommersiella lokaler som ett led i arbetet att nå kommunens tillväxtmål. Rådande marknadsläge gällande räntenivåer påverkar bolaget, särskilt med anledning av investeringsvolym. Vi ser även en utmaning kopplat till hög inflation och omvärldsläge.

AB Tranås bostäder arbetar efter målen för agenda 2030 och för att klara regeringens beslutade miljömål. Bolagets strategiska hållbarhetsarbete är nu inarbetad i kommande affärsplan och omfattar såväl social, ekonomisk som miljömässig hållbarhet. Detta kommer i nästa steg arbetas in i respektive avdelnings verksamhetsplan. Parallellt med detta pågår bolagets kontinuitetsplanering.